

GRAND CLEARANCE SALE!!

Only a few Days.

నగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! నగము వెలలు!!!

కివిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి

త్వరపడుడు!

బాబ్బలియుద్ధము 1-0-0.

త్వరపడుడు!!

నగము వెలకు ఈయబడును.

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు నగము వెలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు	సంస్కారిణి (నాటకము)	
స్వప్నవాసనదత్త	0 6	అహల్యాశాపవిమోచనం	1 0
అభిజ్ఞానశాకుంతల	1 0	రాజమహేంద్రపురచరిత్ర	0 12
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆరోగ్యదిగ్దర్శిని	0 4
లంకాదహనం	0 12	హాస్యపుపాటలు	0 10
చండకౌశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణసామ్రాజ్యము	0 6
హనుమద్రామస్రంగము	0 10	సీతావనవాసము	1 0
సంగీతవిష్ణులిల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 10
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 12
సారంగధరనాటకము (వి సు)	0 12	అశోకుడు	0 4
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అణానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత	1 0
బాబ్బలి యుద్ధనాటకమునకు వ్రాయువారికి		నవలలు, చరిత్రలు	
యీ క్రింది పుస్తకములలో నేదేమొకటి నగము వెల		కీచకవధ	0 10
కీయబడును. వర్తకులకు యీ రేట్లు వర్తించవు.		భద్రాచలరామచరిత్ర	1 0
నాటకములు		శ్రీదేవి	0 10
పాదు కాపట్టాభిషేకము పా ల న	1 4	లలితకుమారి	0 10
సారంగధర	0 8	పెద్దాపురసంస్థానచరిత్ర	0 10
సరస్వతి	1 0	డిటో చిన్న తెనుగు	0 10
పూర్ణిమ	1 0	జాతక మర్కటాధిని జ్యోతిష గ్రంథము	0 8
కనకార (పాటలతో) చం కే	1 4	శుక్తిమతి	1 4
సతీతులసి	1 4	చంద్రకేళిరము	0 12
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 0
సంపూర్ణ ఉత్తరరామాయణము	1 4	వ్యవహారచంద్రిక	1 4
బుద్ధిమతివిలాసము	1 0	డిటో (తెగ్గింపుధర)	1-0-0
రసపుత్రకదనము	1 0	బాబ్బలియుద్ధవచనం	0-4-0

మ.రా. ఆర్డరుతో నగము సొమ్ముపంపవలెను. రూపాయిలోపు ఆర్డర్లు వి. పి. గా పంపబడవు.

సరస్వతికృపాలండరు! వెల రెండు అణాలు మాత్రమే!!

చక్కని 16 పానుల గ్లేజుకాగితములపై

నాలుగురంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలుకు 12 కాగితములు

తెనుగు పండుగలన్నియు గలవు.

మీకు పుస్తకములు నగము ధరలకు కావలసిన యడల మా క్యాలండరుతోని సెప్టెంబరు, డిసెంబరు నెలలు చూడుడు.

అనన్యాయ క్రొత్తనాటకము: వెల రు. 0-12-0

ఈ నాటకము కొనువారికి ఒక క్యాలెండరు ఉచితము.

N. B.:—ప్రతి ఆర్డరుకును ఒక సరస్వతి కృపాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

వై ప్రకటన భాషాభివృద్ధి సేయ సమకట్టినదని పాఠకు లెఱుంగుదురు గాక.

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి.

గోదావరీబుక్సు డిపో

గోదావరిమండల నాల్గవ బ్రాహ్మణేతరమహాసభ

సర్ పి. త్యాగరాజు శ్రీశ్రీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

గోదావరి మండల నాల్గవ బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందు అధ్యక్షత వహించిన త్యాగరాజు శ్రీశ్రీగారి తరువాయి ప్రసంగమున నట్లు నడిచిరి:—

“ఈ మహాసభాకార్యక్రమమునకు అధ్యక్షునిగ నుండవలెనని గోరి నన్ను గౌరవించినందులకు కృతజ్ఞుడను. మనరాజధాని రాజకీయచరిత్రనుండి దీ బ్రాహ్మణేతర సమాజములను నూతనశక్తిని పొరలించుచుండెను. మనఅదర్శములలో కల్లనత్తమైన వానిని, ఉపయోగకరమైన వానిని తేలికరించి, మనకష్టములను చిత్తులను సరిగ్గ వెలిసికొని, ఎట్టి యుగమాటనును భయమును లేకుండ జనయభిప్రాయములను అదర్శములను ప్రపంచమునకు వెలిబుచ్చి, భారత జాతీయతాభివృద్ధికి నిజమగు పునాదియగు బ్రాహ్మణేతర సంఘమునం దన్యోన్యభావమును పెంపొందించుటకుగాను మనము ప్రతిజ్ఞలుండును ఇట్టిసభలను జరుపుచుంటిమి.”

తరువాత సభ్యులు బ్రాహ్మణేతరదృక్పథ అననమును గురించియు అభివృద్ధిని గురించియు ప్రసంగించిన తరువాత ప్రభుత్వాధికారమున నున్న బ్రాహ్మణేతరశక్తియును గురించి గావించుట విమర్శనలను గురించి ఇట్లు నడిచెను.

యెన్న మదరాసునందు జరిగిన సాంఘిక సేవకుల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన మైత్ర గారిచే సానుభూతిల విమర్శనలు ఉద్యమములను గలిగిన పరిణామమును గమనించి అనందించిరి. ఒక వర్ణమువారికే ఆధికములను ప్రత్యేక హక్కులను గోరునట్టియు ఒక వర్ణమువారి తరగతములవారిపై శాధికర్యము వహించవలెననియు గోరు విమర్శనలు తమను అనందించుచున్న దుర్లభికి రోదన మొనర్చుచు ఉద్యమమును నివేదింపట్లు విమర్శించగడంగిరి.

మిత్రభావముతో విమర్శనల గావించువారి సానుభూతి మనకు త్యాగరాజుగారిగించి ఇంతకంటె గొప్ప కార్యములను సాధించుటకు మనము ప్రోత్సహించును. మనమొద్యమమును అదర్శమును ఇంక శక్తియుగ వ్యాపింపజేయును. మనయొడుగున్న వర్తక మంత కార్యమును గావించి మనము నిరుత్సాహుల మైనప్పుడు మాయం కాకారణము గలగజేసి యంతాహా మొనగును. అందుచే అట్టి విమర్శనలయెడ కృతజ్ఞతతో నుండుము. మనయొద్యమము వర్తకముతో గూడుకొనినదని విమర్శించు మనప్రతికూలవిమర్శనల ద్వేషపూరితవిమర్శనలను మనము గరియగు మార్గమునే అనలంబించుచుంటిమని దెలియజేయు. అందుచే వారియెడల మనము తకంటెను కృతజ్ఞతతో నుండవలెను.

సంస్కరణకాసనసభలు

సంస్కరణకాసనసభలు ఇంతకును రాజునర్సరముల నుండి పనిజేయుచుండెను. కాసనసభలందు మనమెట్టి కార్యముల నిర్వహించగలమో ఈకాన్ఫరెన్సునందు మనము ఋజువుజేసితిమి. ఎన్నికలసంకల్పమున మీరు పట్టుదలతో గావించిన పర్యవేతనములు. మీయభిప్రాయముల కనుకూలాభిప్రాయములగలిగిన అధిక సంఖ్యలగు ప్రతినిధులను మీరు కాసనసభలకు పంపగలిగిరి. పరిపాలనను వికారభారము క్రమమున నొనర్చుటయందును, ప్రజల ఇబ్బందులను వెలిబుచ్చుటయందును, లా. ఆర్డరులరక్షణయందు ప్రజలను కాపాడునూచనలందు విమర్శన నొనర్చుటయందును, ప్రజలహక్కులకును, పరిపాలనయందు ప్రధానభారమును చట్టములయెడల గౌరవభావముతో నడచుటకును సమన్వయభావము కుదుర్చుటయందును నూతన ప్రతినిధులొనర్చిన కార్యమును ప్రణతృప్తిములును ప్రజలకు బాగుగ దెలియెను. నేను ప్రాంతకాసనసభలందు చాలకాలము పనిజేసితిని. అకాలమునందలి కాసనసభలచర్యను ఈకాలమునందు కాసనసభ్యులు లేకు భక్తుల నిర్వహించు సభ్యుని బాగుగ గమనించితిని ప్రస్తుత కాసనసభలకార్యనిర్వహణమును గమనించితిని. రెంటిని పోల్చిచూచియెడలకే శ్రీసామర్థ్యములందును స్వారంత్రియందును కార్యచరణయందు బాహుముగ నందుటయందును రెండుకాసనసభలకును ఎక్కువను పోలిక లేదు. ఇందుకులన పూర్వపు కాసనసభలందలి సభ్యుల యెడల నే నెట్టి అపర్యాదకరమగు నభిప్రాయమును గలిగియుండలేదు. మనరాష్ట్రమునందు సంస్కరణల పరిశోధన గొప్ప విజయముల జేసెను. మిత్రులను ప్రతిపక్షులను గూడ నిండులకు మన కాసనసభల సభివందించిరి.

శాస్త్రిగారి అసత్యవచనములను

జాతీయ మిత్రవాది సమాజకార్యక్షుడు మనయొద్యమముపై నాగోరించిన నేరమునకు ముత్యమును ననమ్ముచి దెలు

సంవత్సరాదినంచిత

అచ్చగుచున్నది.

సంవత్సరాదినంచిత అచ్చగుచున్నది. చందాదారులకు సంవత్సరాదిని చేరును. జనవరి మాసాంతములోపల చేరని వ్యాసములను చిత్రపటములను ముద్రింపజాలము. ముద్రింపవలసిన వ్యాసములను పటములను వెంటనే పంపి సంవత్సరాదికి వందలకు సకాలమునకు వెలువడవలయు లోడ్డుదుట కాంధ్రమహాజనులను ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు,

ఆంధ్రకళిక, 7, కంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు

సర్. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు

జిల్లాలయందు పర్యటనము

సర్. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు(మదరాసు రాష్ట్ర) కార్యనిర్వాహక సుభుక్తుకు)కడదిన పడునెడుదినములయందును, గలవాము, వికాఖపట్నము, గోదావరి కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాల జిల్లాలందు పర్యటన మొనర్చి గత ఆదివారమున మదరాసునకువెరి. చిలక సముద్రమునందలి రంధ్రయందు వీరు కొన్ని దినములను గడపిరి. మిగిలినదినములో చాలభాగము, ఈజిల్లాలందలి ఇరిగేషను ప్రాజెక్టును పరిశీలించుచున్నందున స్థానికస్వాతంత్ర్యాభివృద్ధి కార్యాలయో సంప్రతిమలయందును గడవెను. సామాన్యముగ కొద్దులలో నిలబడియున్న కేసులను గూడ పరిష్కరించగల పర్యవేక్షకులైన సెలకొల్పులను గురించి వీరు స్థానిక స్వాధీకారకాండలతో చర్చించిరి. (1) కత్తులవాటికి సమీపమునందు కొద్దులలో తమదానాలలో తీర్పునందుట వీలగునటుల వ్యాయస్థానముల అధికారముగలదని నున్న ప్రదేశములను తిరిగి విభజించుట (2) డిస్ట్రిక్టు హాకనములకు కొందరికి స్కూల్ కాజుఅధికారములగూడ నొసగుట (3) ఒరిజనలు దావాలను తీసికొనుటయందు జిల్లాకొద్దుల అధికారములందును, సర్కార్ల నేటుకొద్దులందును మార్పుగలగెలించుట జిల్లాకొద్దుల నివిలరావాలయెడల సెక్కుకలముల వినియోగించుట వీలగునటుల జిల్లాకొద్దుల క్రిమినలు కేసుల యధికారముల కొన్నిటిని సర్కార్ల నేటు కొద్దుల కొనపట మొదలగు విషయములు చర్చింపబడెనని తెలియుచున్నది. నిలువబడియున్న నివిలదావాల పరిష్కరించుటెట్లు అను విషయమునుగురించి సువల గావింప నియమితబడిన విచారణసంఘమువారి నూచవలె వీరు చర్చించినట్లు తెలియుచున్నది.

గౌరవీయురభ్యుదీ సభయముననే ఆయాజిల్లాల పోలీసు కాఖలనుగూడ పరిశీలించెను.

లామెంబరుగారు 10వ తేదీన మదరాసునండి బయలుదేరి ఈ కార్యమునైవనే కట్టికారాగ్రామ జిల్లాను దర్శించ జనదత్త. జిల్లాస్వాధీకారయలతో కడలానందు సంప్రతింపును. 11 వ తేదీన చిదంబరమునందలి మిసాబ్జీ కలకాలయందు విద్యార్థులకు బహుమతులను పంచివెట్టును. మరుగటి దినము మదిరాసునకు వచ్చును. తరువాత తిరిగి జిల్లానునకు జని సాంధ్యక పోలీసు వ్యాయమవివేదములను పోలీసుశాఖల సమావేశమునందును హాజరగును. ఆదినముననే జిల్లాల జిల్లాస్వాధీకారయలతో సంప్రతింపును. 16 వ తేదీన చిత్తూరునం దాజిల్లా స్వాధీకారాభివృద్ధి కార్యాలయో సంప్రతింపును.

స ర స్వ తి

వై చేరుతో 1928 జనవరి నెల కడపటినుండి

యొక మాసపుత్ర ప్రకటిత మగును

అముద్రితములును, ప్రాచీనములును, నగు వ్యాఖ్ర (గంధములును, అట్టినే (తెలుగు టీకతో) కొన్ని వైద్య, సాహిత్యాది వివిధవిషయములు గల సంస్కృతగ్రంథములును, వాఙ్మయ, సాహిత్య, చరిత్ర, విషయములందు దృష్టానులగు వ్యాసములును నందుఁ బ్రకటితములగును. దేనిని సైబున నెలకు 40-48 పుటల చొప్పున నుండును.

చందా సవత్సరమునకు రూ 4-0-0 మాత్రమే.

ప్రథమ సంచికలో నీ క్రిందివిషయములు ఉండగలవు:-

- (1) సానీకతోపాఖ్యానము:-కర్త శ్రీశాఖురి మణిది దుర్గు. (2) ఉద్భూతారాధ్య చరిత్రము:-తెనాలి రామలింగకవి పాండు రంగమానోత్కలకర్త! (3) చారుచర్య:- భోజవహాకాజు, (సంస్కృతము తెలుగుతో) (4) బ్రాహ్మ దొంగగారియుత్తరములు. (5) అవధాన కల్పలః:- (తెలుగురచనము) (6) ఇవిగాక శ్రీ. కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు, ప్రభాకరశాస్త్రిగారు(వాసిన వ్యాసములుందును. కలయువారికింది అక్షరములకు ప్రాయోగము, సవస్థతీతకాదిపతి, ముక్త్యుల, కష్టజిల్లా.

వలసినయున్నది. కాస్త్రీగాకస్త్రీ సామాజ్య గౌరవములు కల్పింపబడకపుర్యము వారిని నేనెరుంగుచును. వీరప్పుడు వైకీమాత్రము వికాఖకాలములను ప్రకటింపుచున్నను, లోపలమాత్రము తన కర్తముకాకతనర్థములవారివై ఆధిపత్యమును సాగింపవలె నని యే గోరుచుండెను. సామాజ్య సభయందాతడు ప్రసంగించుచు "ఈరాష్ట్ర"వాసులు, (బ్రిటిషునికంక్షకాకార పాలనముకంటె "ప్రొమ్మ" వర్ణపాలనమునే అభిలషింతురు" అను నుపసద్ధ ఆచర్యచరణమును నుడివెను.

కలకాలమునందును, మదరాసునందును, అధిక సంఖ్యాకులు అల్ప సంఖ్యాకులయెడలనవ్యామోక్ష ప్రపత్తింపుచుండెదనితయనగను గొనెను. మనవైకాస్త్రీగారీనేరమునే ఆలోపించుచుండెరి. మన ముగర్భద్రైత్యక ప్రాతివిధ్యమును గోరుచున్న సమయమునందు వీరు నుడివెనచరణములను జ్ఞప్తికి వచ్చుకొనకతనని గోరుచున్నాను. వీరప్పుడు వాకాభివర్ణమున నున్నను తమకు సమ్యక్మేననియు, అట్టివాకు భారతీయలైయుండినవలసినయు, విదేశీయులవాస్తవములందె మనమొకరారు పరిపాలనను మనవాస్తవములలోనికి తీసికొనిన తరువాత మన వివాదములు వానియందెట నవియో గమనితాత్మనియు వీరప్పుడు నుడివెరి. (బ్రిటిషుపాలనముకంటె ప్రొమ్మపాలనమునే ప్రజలు కరించెదరని తయనయే నుడువతేదా? ప్రొమ్మవాసులు, ప్రొమ్మనేతరపాలనముకంటె (బ్రిటిషుపాలనమునే కరించెదరని అనుకొనవలయునా? ఈవిషయము నింకను దూరమునకుఁ బరిష్కరించుట సాకీప్తము లేదు.

ఆత్మసంఖ్యాక బ్రాహ్మణులు

అధిక సంఖ్యాక వక్షమువారు అల్ప సంఖ్యాక వక్షములెడల వ్యామోక్షమైన దానికంటె సభిక్షముగ నభిమానము జూపి అల్పసంఖ్యాకులకు కష్టముగ నొనరును కారణమున వీరు కొన్ని విషయములందు తమకు వ్యామోక్షుగ వచ్చుదానికంటె తక్కువభాగమునే ఆంగీకరించిరి. కాని ప్రతిపక్షియ యుద్ధమునై ప్రజలందు ప్రతికూలభావమును వ్యాపింకతేని కార్య మకాభ్యుముగ నొనర్చుట బ్రాహ్మణాంతోకనా కారు నకుదాల (కేమాసాస్త్రమైనట్లయితే, మనకుకొన్ని కష్టములున్నవి. వానిని తొలగింపక మనయభివృద్ధికి కొన్ని యాటంకములుగలవు. వానిని తొలగించుకొనవలెను. ఈసమస్యలను పరిష్కరించుటయందు అల్పసంఖ్యాకవక్షము వారికలైన సెప్పవలెన మనకు దోడ్పడిరా? మనకాసనసభలు బ్రాహ్మణులకేక్కడ వ్యామోక్షమైన నొనర్చుతేదు. తమకు రావలసిన వ్యామోక్షము మాత్రమువారు తమకొనర్చుకొన యత్నించిరి. కానిఇదివరకెల్లప్రత్యేక మాతృకల ననుభవించుచున్నవారు ఈకార్యముల వలననంధులై, ఇతరులు తమకు వాధించుచుండెదని ఆకాశ మంటునటుల కేటలు కేటి గడ్డలు జేయుట సామాన్యమే. అల్పసంఖ్యాక వక్షములకు సమీకుగు భీరభావము తేకపోయిన యెడల, గొంతుచించుకొనునట్లు కేటలు జేయగడంగుదురు. ఈరాష్ట్ర"ను అల్పసంఖ్యాకవక్షముల ఇట్లేమారుచున్నది.

ఆసహాయోద్యమము

ఆంధ్రరాష్ట్ర"యనబడుచున్న ఒకసమావేశమున నవ్యక్తి ఈహించుచు ఆసహాయోద్యమమును గురించి ప్రసంగించుటకు నుండెదలను. సాహచ్యిక కాలమంది ఆంధ్రప్రదేశ్ హితులకు కెక్కుగడోరు. సమయమునందు గూడ - ఈయోద్యమము వివాదకరోద్యమ మనిగోను, ఈయోద్యమము జనినపథమంతయు విభక్తింప మొనర్చుబడిరి ఇతిములతో నిండిపోవు ననియు ఇతరుల హెచ్చరించిరి. విభక్తింపమైన ప్రయత్నములు, ఇతిములైనకలలు, భగ్గుమలైన కంఠాపనలు హతములైన (పాణములు ఈయోద్యమములకు గలుగునని తెలిపిరి. మీరాయోద్యమమును వాగుగ పరిశోధించితిగాన నేనొనర్చిన హెచ్చరిక కరియినవేయని ఇప్పుడు తెలిసికొనియుండును. ఈహెచ్చరికాహిత్య యోద్యమవలంబనవలన గలిగిన ప్రాణనష్టము, మీకయో అభివృద్ధి నొందవలసిన యుగముల భావినిధి భగ్గుమగుట, మొదలగు తక్కువన్నములను గజనింపుడు. నేనుక్రోధముతో ప్రసంగించుటలేదు. విచారముతో మాటలాడుచుంటిని. ఇంకను కొందరి హామిందియిచ్చు తహాసంఘములు అదృశ్యమగుగాకజునియు, ఇంతకరకును తమస్తోతరులై వివేకమును గొల్పియిన వాటికి వివేకమును గలుగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్టి దినము సమీపించుచున్నది. సాకదిగాన్నించుచునే యుండిను. ఈయోద్యమము స్వరాజ్యమును దగ్గరకుదెచ్చుటకు మారు దూరమొనర్చునని నాయనభజ్జాములకు దెలుపుచుంటిను. త్వరలో సంస్కరణలగునని యెంచినవ రికిందులన చాలనిరుత్సాహముగలిగెను.

ప్రస్తుత, ఆర్థిక, శాశ్వత సాంఘిక సమస్యలనుగాని, సానిక ఆచర్యములగుంచిగాని వివరముగ ప్రసంగించుచు మిమ్ము

లనెక్కువకాలము నిలువడలంచ తేను. మనయోద్యమము దలనెట్టి కార్యము నంకము సంపూర్ణముగ నొనర్చుకలెనన్న మనమి నువడించిన యుత్సాహముతో విక్రాంతి నెరుగవలెద! కార్యతత్పరులము గావలెను. మనకాగ్యమునందు చాలవరకు కాననసభలవ్యాకా జడగకలసి యుండెను. దేశాభివృద్ధి వానివైవనే ఆధారపడి యున్నది. మీరు మీ మాతృకలను సంపాదించుకొని వానిని స్థాపించుకొనవలెనన్న కాననసభల వ్యాకానే మీరు దాని నందగలరు. ఎంతయో కాలమునండి వచ్చుచున్న సాంఘిక నిరంతర్యమును తొలగించుకొనవలెనన్న కాననసభల వ్యాకా మీరు సాంఘిక కానముల నొనర్చుకలెను. కానన సభల వ్యాకా చట్టముల నొనర్చి పరిశ్రమల ప్రభుత్వసహాయమును గల్గించి నుండుముల బోర్డుల నియమించియే మీ ఆర్థికస్థితిని అభివృద్ధిపరుచుకొన వలెందును. కాననసభలు ప్రస్తుతమున్న విధమున పరిపూర్ణముగ నుండెనని నేను దెలుపుటలేదు. వీనియధికారములను చాలవరకు హెచ్చింపవలసి యుండెను. ఇప్పుడున్న నిష్పాథముల కొన్ని చాల పీడనముండెను. వీనిని తొలగింపవలెను. ఇన్నియు నున్నను దేశము యొక్క అభివృద్ధియంతయు కాననసభలకే ఇమిడియున్నది అందుచే మీదృష్టివంతము, కానన సభలవైత్యనను వానినిర్వాణమునైకిని బరపవలెనని గొడచుంటిని.

అధిక సంఖ్యాకవక్షము

అదృష్టవశమున ప్రస్తుతము మనవక్షము కాననసభయందు అధిక సంఖ్యాకముగ నుండెను. దీనినండి మీకు లభించిన లాభములన్నిటిని మీరు గమనించెదరయ్య; అందువలన మీకుగలిగిన నూతనగౌరవమును వాభ్యుతలమును తెలిసికొనవలెను. మనకాసనసభ నిర్వాణమునకు మనస్థితిచాల నుభ్యుతమగుకండెను. బ్రాహ్మణేతర హిందువులు మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు మొదలగువారందఱు నీయోద్యమమునందు కలసి సహకారముతోనుండుట చాల సంతోషప్రదము. ఇట్టి సహకారము వలననే కానన సభయందు, చాలగొప్ప గొప్ప చట్టనిర్వాణమునకు ప్రారంభించుటవలయున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులే ఇంకను సాగునటుల నొనర్చుటకు మీరు ప్రయత్నింపవలెను. ఎన్నిక లెంతయో దూరమున లేవు. వ్యామోక్షము, సమానత్వమును సెలకొల్పి సంకల్పించుకొనిన వాతంతకును నడుములుగట్టి కార్యప్రారంభమునకు సిద్ధముగ నుండవలెను.

బ్రాహ్మణుల యెడల వారు క్షేమములేదు. కాని బ్రాహ్మణుని హృదయమునందు మార్పు గలుగువరకు, ఆతనిహృదయము నందుగ్రహసామాన్యము నెడల ప్రేమరసమువృద్ధించు సంకరరత్యక్తసామకుల యెడలను, కార్మికుల యెడలను, విద్యాకుతుడగు వారికి ఆసన్నాభావము తప్ప జేవతేదు - ఆతని ఆత్మాభివర్ణభావము తోయి పరిహితైషణభావము వ్యాపించువరకు వాయభిశ్రాయములను మార్చుకొనుటకు వారుకారణముగాన్నించుటలేదు.

సర్ విలియం మారిసుగారు

సంయుక్తరాష్ట్ర" నూతన గవర్నరుగా రకు సర్ విలియంమారిసుగారు తాము కడవికి వచ్చినతరువాత ప్రథమమున ప్రసంగించినది నేటిసాక్షాత్కరమే. తమకుపుర్యము గవర్నరులుగానుండినవాకి నడవక సభించించుచు రాష్ట్రమునందు సెలకొల్పబడిన కాస్త్రపరిశోధకాభివృద్ధి క్లాఫ్సుయచు ప్రసంగించిరి. కర్తమానకాలమున కాస్త్రపరిశోధన కాఖయందలి సంయుక్తకాస్త్రము ముందంజ వైచుచున్నదనియు, అర్థిక విషయదగ్గరందుమాడ మీరాష్ట్ర" విద్యార్థులు కాస్త్రపరిశోధకయొక్క అర్థిక మూల్యము గుర్తించి కృషి సముత్పాదించెదరనియు వారు చెప్పిరి.

విదేశ వార్తలు

బరిష్టా ప్రీట్టెలు స్వేచ్ఛమునుండి చెప్పబడ వీరిపోయిన క గురు సైనికులు ఉరిదియబడిరి. వీరు ఇరవైవలైన తిరుగు పోరులకు ప్రారంభించిరి

రాబుల్ గాని చంపినందుకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు తుమాపణ కొరకీ బాంకలకు బట్టి ఇచ్చినవారికి 5000 పౌనుల బహుమతి నిచ్చెదమనిరి.

చార్లెస్ అను 15 కి సంవత్సరముల బాలుకు క్రి మెలు మూడును రమకాటర్లు సముద్రకాళిలో 11 నిమిషముల కిర సెకండ్లలో ఈడెను. ప్రపంచములో ఇంతవరకు ఇంతస్వల్ప కాల ములో సముద్రములో ఈ దూరమును ఈడెయెను.

వెస్టిండీయా గాని జంపినందులకు వెడరిత బ్రెవాటర్లు ధాంపుక గతియు ఉరికితీ యించబడిరి. తున్నించవలయునని అట్టి బ్రెటర్లకు అది నిరాకరించబడెను. (ఇంగ్లీషు వార్త)

1914 జనవరి 10 గ్రామమునకు బాధ్యులగు తుల్యు- ప్రభుత్వాధికారులను క్షేపించుటకై ఒక బిల్లును తీసుకొని చర్చించుటకు ఆరున్న జాతియగుభవారు నిశ్చయించుకొనిరి.

దక్షిణలో ఒక బాలుకు ఆడకొనుచు ఇంటికిటికిగూడా భూమిమీద తుమాపాయిని క్రేల్పు ఆయ్యది నూనె కంటివులో పడి అది అంటుకొనెను. ఒక పురుషుడు ఇద్దరు స్త్రీలు ముగ్గురు పిల్లలు చనిపోయిరి. వీరికి సహాయముగర్హుటకుగానీ, వీరు తప్పించుకొని పారిపోవుటకుగాని పీటలేడంద మంటలు ఆవరణ యంతయు ప్రయత్నికొనిన.

లండనునుండి స్కాటింకుకు సురక్షితముగ సామానుకు, భువన్యులకు ఎట్టి అపాయములేకుండ హేండ్లీ కేజి విమానముల లో ప్రయాణమును సమృద్ధముగ జేయవచ్చును. 20000 గంటల వరకు ప్రయాణము జరిగెను. మొత్తము 10020 మంది బ్రిటిషు ప్రెంచి విమానములలో గొంతొయిరి. ఇందులో 7560 మంది బ్రిటిషు విమానములలో సుచారిము సత్పరి.

సార్వభౌమగానీ తయారజేయబడిన చిత్రకవులను ఆయన సతి శివమల్ గాల్వరివాకి ఇచ్చివేసెను. ఇది చాల సుందరమై ఆడరిచేకొనియాడబడినది. ఈ కాలపు చిత్రకారుల పటములను ఈ ప్రదేశములో ప్రదర్శించుటకు ఇదియే ప్రథమము. ప్రాచీనులు జగద్విఖ్యాతిగాంచిన వారిపటములనుంచినచోటునీ ఈ పటము లుంచబడినవి.

బ్రిటిషువారి నువలసిన ఋణము

బ్రిటిషువారి రిజర్వలైన ఋణముమీద బ్రిటిషువారి కడి నియ్యుటకు బ్రిటిషువారికి కొంతవరకు అధిక సదుపాయమును జేయుటకు అమెరికను మంత్రి హ్యూజెస్ గానీ బ్రిటిషు కోరాధికారి, ఇంగ్లాండు బ్యాంకి గవర్నరుగానూ కలిసికొని జూట్టాడిరి. బ్రిటిషువారు తమ ఋణమును పూర్తిగనే తీర్చదలచిరినియు అందుచే వారికి తమ అధిక గడుపాయమును జేయవలెనని అనేక వాదనములను జూపిరి. అమెరికనుల కీయకలసిన ఋణమును బంగారు రూపకముగ నియ్యుట అసంభవము. సాధ్యమైనంతవరకు ఈసంకతివారే ఈ ఋణమును తీర్చి వేయుటకు బ్రిటిషువారి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది.

కాజీయపరిశీలకులు చాల అనేకముగ నుండుటచే విదేశపు మారకము చాల తగ్గిపోవుచున్నది. జర్మను మార్కు 44500 ధరను గల్గియున్నది.

లాసేను సభ

వత్సములో ముగియును-తురుష్కులు మరింత బిగించుట

లండన్, జనవరి 8:- ప్యానికసభ భగ్నమైన దానిగ తురుష్కులు మరింత బిగించుటచే లాసేను సభ పర్యవసానమును గూర్చి అందరూ చాల నిరుత్సాహ పడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. కాని మిత్రమండలి కభ్యుమునకు ప్యానిక సభ భగ్నము ఎంతమాత్రము లాసేనులో అడ్డుపడలేదు. తురుష్కులకు ఎంతకరకు సదుపాయములను జూడవచ్చునో అంతవరకు జూపి సంధివరకులను తయారుచేయుటకు మిత్రమండలి తవ్వకమీద కేంద్రీకరణము జేయుచున్నా రనుకొనుచున్నాడు. ఈమధ్యలను అంగీకరింప నిండు, లేదా నిరాకరించునను, ఇది తురుష్కులకు లాసేను సభలో అందజేయబడును. 20 తేదీకి ప్రతిఫలము సమష్టముగ తెలియదలెను. ఈలోపుగ సైనిక సంవలనము కాపు దలకై జరుగుచునే యున్నది.

బ్రిటిషువారికి కాక ప్రాంటు నోపిటకు పోవుచున్నది. బ్రిటిషు స్వేచ్ఛములు కాక ప్రాంటునోపిటకు పోవుటకు సంబంధ మగుచున్నవను వార్తలకల్మము అది అధికాయు లాసేను నుండి ప్రకటింపుచున్నాడు.

విదేశ అసామాన్యత అట్టి ఒకటి జరిగెను. కాని అంత కంటే వేరొకరు గావని తీవ్రమారు సంగతి సందర్భమున తురుష్కులు తెలియజేసిరి. ఇంతటితో ఆ విషయము ముగించిరి.

ప్రాంసు తయారుగ నుండుట

స్వేచ్ఛములు అప్పుడే బయలుదేరుట జర్మనీ చేత కాని కోపము

లండన్, జనవరి 8 రాత్రి 10-45:- ప్రాంసు అన్నిటికిని సంసిద్ధులాలగు నున్నది. రూరమీద ఒకేసారి వడుటకు ఈ త్రితపును ఫాకుసేనాని స్వేచ్ఛము 40000-50000 సైనికులు ఎదురుజూచుచున్నాడు. ప్రెంచివారు మిడికి వచ్చెదరను విమతమై రైను బ్యాంకులో చాల భయముగ నున్నది. అక్రమణలో నున్న పరికరము లన్నియు చలనములో నుంచబడినవి. ఎస్సెనును అక్రమించుకొనుట కు దేశంపడెన ప్రెంచి స్వేచ్ఛములు నేటి యంతయు 1 గంటకు కొలనుదాటిపోయెనని కొలను ప్రెంసుపత్రికా విశేషి తెలియజేయుచున్నాడు. బ్రిటిషు కలిరములకు ఇదంతయు అశ్చర్యమును కలుగజేసినది. ఈ ప్రోవలో నున్న క్షేమము, వంతెన దగ్గర బ్రిటిషువారు సైనికులను కాపలా జేయవలెనని ప్రెంచివారు గొరిరి. ఆ ప్రకారము జరిగెను. జర్మనులు భయశక్తములగుటలొనెరి. దుసెల్డార్ఫులో ప్రెంచి స్వేచ్ఛము కేంద్రీకరణము చేయబడునని ప్రెంచిస్వేచ్ఛ కారులు కొలనులో అనుకొనుచున్నారు. ఎస్సెనుమీదికి 3 తేదీనిగాని ఆ ప్రె తేదీనిగాని స్వేచ్ఛములు పోవును.

రూరులో పరిశ్రమలను కొనసాగించుటకు పనిలో వైపు జ్యముగలవారిని, నీలు, నానా విశ్లేషకుండు వైపుజ్యము గల ఇంజనీర్లను, ఇనుప దారుల యందు పరిజ్ఞానము గలవారిని తమవెంట గొంపోవుటకు తయారుజేసిరి. కొంతమంది అదివర కప్పుడే ముందుకేగిరి. బెల్జియను, ఇటలీ ఇంజనీర్లు, అధికారులును తోడ్పడుచున్నారు. ఇతర పటాలములు గూడ ప్రతినిమిషమున రణరంగమున కేగుటకు తయారుగ నుండవలెనని ఉత్తరువు జేయబడెను.

ఎస్సెనులో - నమ్మె జరుగవచ్చును

జర్మనులు ఏమియు చేయలేక కోపోద్దీకులై మండిపడుచున్నారు. ప్రెంచిస్వేచ్ఛములు రూరులో ప్రవేశించిన వెంటనే సమ్మెగైదెరచి పనివాండు ధంకాపథముగ తెలియజేయుచున్నారు. సాత్వికనికోభమును అవలంబించెదరు. అవివేకముగ సైనికచర్య వలంబించిరని పనివాండు మాడి చచ్చుటకు ఆవకాశ మేర్పడును.

3 తేదీని రూరులోనున్న వర్తకసంఘమువారు సమావేశమై, స్వేచ్ఛములు చొరబడిన పనివారు ఏమిచేయుదుకో తెలిసి సుకొనుటకు చర్చించెదరు. స్వేచ్ఛములు చొరబడెనేని ప్రజలుండుటకు వసతికేక చిక్కుగడుదురు. ఇప్పటికే స్థలము చాలుట లేదు. అసంతృప్తి చాల తీవ్రముగనన్నది.

ప్రెంచివానికి జర్మనులు రాక్షసిబాగు నీయకపోవుట తప్పేయని నమ్మపరిహారసంఘమువారు తీర్మానించిన స్వేచ్ఛములు తిన్నగ బయలుదేరిపోవుటకు ప్రెంచివారు తీవ్రపు నిచ్చెదరు. 15 తేదీవరకు వేదియుండక రేపటితోడనే అన్నివిధానములు తయారుగ నుండుకొనబడును. 15 తేదీకి జర్మనులు సగడగ నిచ్చెదరో నీయ సమర్థులముగా మనెడకో తెలియజేయవలసి యున్నది. ఈలోపుగ ప్రెంచి స్వేచ్ఛములు చలనములోనే యుండును. మొదటనే ఎస్సెనును అక్రమించుకొనెన రనుకొనుచున్నారు.

రూరుజిల్లాలో ప్రెంచిస్వేచ్ఛములతో సమాకారముగ పోరుటకు బెల్జియను ప్రయత్నములను జేయుచున్నాడు.

ప్యానికసభలో భిన్నాభిప్రాయములు కల్గినంతమాత్రాన అంగ్లో ఫరారుల మైత్రి చెక్కచెదరలేదు. మరింత గాఢమైనది లాసేనుసభలో మైత్రితోడనే కనిపెయుచున్నాడు.

మావలన తప్పలేదు

జర్మనుల ప్రకటనము

బెర్లిన్, జనవరి 8:- రాక్షసిబాగు, కలప, చటూ రాక్షసున్న గువాటిని బుద్ధిపూర్వకముగ బట్టాడాచేయుట మానలేదనియు ప్రతినిష్ఠాప్రకారము వాస్తవముగ పూర్తి వరకులను సెరవేర్చలే దనియు ఇంతకును, సెరవేర్చ లేకపోవుటకు ప్రారంభమునుండి దుర్భరముగ నుండి ఓయే యిరియు సమ్మెలు తటస్థించుట, రవాణాసౌకర్యములు లేకుండుట మున్నగు కారణములు తమకు తమ బాధ్యతను నిర్వహించుటకు అడ్డపడెనని జర్మనులు ప్రకటించిరి. నమ్మపరిహారసంఘమువారు ఇట్లుచేయకతనని నిర్వచించి యుండలేదనియు అందుచే తాము సంధివరకులనుల్లంఘించవలెదనియు జర్మనులు తెలియజేసిరి.

ప్రెంచివారు ఎస్సెనును అక్రమించుకొన్నచో జర్మను ప్రభుత్వమువారు తమయూటలకంటే మరెట్టి చర్యను తీసికొనరని జర్మను వార్తాపత్రికలు సూచించుచున్నవి.

నమ్మపరిహార సంఘమువారికి జర్మనులు తాము చెప్పకలచుకొన్న సంగతిని తెలియజేయుట కు ప్రయత్నించిరి. సాయంకాలము 5 గంటలవరకు తెలియజేయుచునే యుండెరి. తేపు మరల సభ జరుగును. గూడు జర్మనులు చెప్పవలచుకొన్నది పూర్తి యగును.

హుస్సేనురాజుగారు ఆహ్వానించుటచే ప్రారంభము మెక్కాకు పోవుచున్నారని తెలియచున్నది.

సామాన్య వాయువార్తా ప్రచారము

అవసరమనియు దానిని ప్రవేశపెట్టవలయుననియు సామాన్య పత్రికాసంఘమువారు బర్మా ప్రభుత్వగారి యాజమాన్యమున పోవుచున్నట్లు జనరలుగానిని సందర్శించిరి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వాధికారియొక్క తెలియజేయవలె ననిరి.

ప్రస్తుతమందున్న పరికరములు సమాచారములను విస్తారముగ తెలియజేయుటకు ఉపకరించుట లేదనిరి. తీసికొనిపోదబ్బు కావలసియున్నదనియు, అలాచించెదమనియు తెలియజేయబడెను.

రబ్బరు సెగుమతిచేయుటలో ఏర్పరపబడిన నిబంధనలను తప్పించుకొనుటకు చీనావారు ప్రయత్నించ వారు పట్టునడి రనియు, గర్భిణీకటులను ప్రవృత్తతమలను-సృష్టించుటకు నలయు సానుగ్రిని పీకిడ బట్టుకొనిరి. (ఇంగ్లీషు మెక)

జిరనులు అపరాధులనుట

నమ్మపరిహారసంఘమువారి తీర్మానము రూరు అక్రమణ 10 తేదీని ప్రారంభ మగుట లండన్, జనవరి 10-ఉదయము 12-10 ప్యానికసంఘి డెయిలీ మెయిలు విశేషి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:-

రాక్షసి బాగు నీయకపోవుటలొ జర్మనులు అపరాధ మొనర్చిరి నమ్మపరిహార సంఘమువారు నిశ్చయించిన వెంటనే సేనలను ముందుకు బంపవలయునని గగటి సేనానికి పాఠము జేరుగా తుత్తరువు సంపిది 10 తేదీని అర్ధరాత్రి రూరు జిల్లాను ప్రెంచిసేనలు అక్రమించుకొను ననుచున్నారు. గనులను, పరిశ్రమలను తడికికేయుటకు నియమించబడిన ప్రెంచి ఇంజనీరులు, గనుల పనివాండ్ర సంతకణ నిమిత్తము కనీయుగ అవసరమగు చర్యలనే అవలంబించెద మని బ్రిటిషువారికి తెలియజేసి.

బెల్జియను ప్రధానమంత్రియభిప్రాయము

బ్రుసెల్సునుండి డెయిలీ మెయిలుపత్రికా విశేషి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:-

కోపముచేగాని, పగనీర్చుకొను నుద్దేశ్యముతోగాని రూరు జిల్లాను అక్రమించుకొనుటలేదని భూగ్యానిగారు మంత్రిత్వము వారి సభలో ప్రకటించిరి. జర్మనులు నమ్మపరిహారము నిచ్చునట్లు జేయుటకు ఇంకొకవార్గము తేనందున ఇటుల జేయవలసివచ్చెననిరి.

ప్రెంచిసేనలు సహాయము చేయుటకు వచ్చుట

అప్రికానండి ప్రెంచిసేనలు, అధినేతత్ర స్వేచ్ఛమును ముందుకు పోవుచున్న ప్రెంచిసేనలకు తోడ్పడుటకు వచ్చుచున్నవని వచ్చెయిల్లునుండి డెయిలీ మెయిలుపత్రికా విశేషి తెల్పుచున్నాడు.

అమెరికనుల యభిప్రాయము

లండన్, జనవరి 9:- రాత్రి 11-30, ప్యానికనుండి డెయిలీ మెయిలుపత్రికా విశేషి ఇట్లు నుడువుచున్నాడు:-

రాక్షసిబాగు బట్టాడాలో నిశ్చయముగ జర్మనులు అపరాధ మునే గావించిరి. ప్రెంచి, ఇటలీ, బెల్జియనుల వాదములను అమెరికనులు ఆమోదించిరి. కాని ఈ అపరాధమునకు మిత్ర మండలిజేసిన ఒడంబడికే కారణము. జర్మనులు ఇయ్యలేకపోయి రనుటయే ఈ ఒడంబడిక కారణము. జర్మనులు ఇయ్యలేకపోయి చాలుచున్నది. నమ్మపరిహారసంఘ సంతకు ఏకత్వపత్రికాతో అంతటి దాడులు కిడును విధించవలసి నంత గొప్ప రక్తము జర్మనులు చేసియుండలేదు. నమ్మపరిహారములను వికరముగ, లేకలేకములుగ జూడరాదు. ఏకముగ మిత్రమండలి ఉదారభావముతో జూడవలె నని యునైటెడ్ స్టేట్సువారి తరఫెన పోయిడకగారు తెలియజేసిరి.

జర్మనులు అపరాధులే

నమ్మపరిహారసంఘ వాగితీర్మానము

లండన్, జనవరి 11:- హావపవీకెన్సీవారు ప్యానికనుండి ఇట్లు రంఠిసంపుచున్నారు. రాక్షసిబాగు నందజేయక పోవుటలో జర్మనులు తప్పేనేనని పరిహారసంఘమువారు ముగ్గురు ప్రతిపూలముగను ఒకరు అనుకూలముగను తీర్మానించిరి. ఈ ఒక్క అనుకూలముగు ఓటు బ్రిటిషువారికే. నమ్మపరిహారసంఘ మువారిలో బ్రాడ్బెరీగారి ఓటు కల్పన భూకులలో నిది జర్మను నిపుణులు ముందు ప్రస్తావించిరి. ఏర్పరిచిన చొక్కను అంత సరిగా నూటికింత చొగిన ఇచ్చి తీరవలెననియు అది తప్పదనియు జర్మను ప్రభుత్వమువారునుకొనలేదు. లేకును ఇచ్చుటలో ఏదైన లోపమున్న దానిని నీ న గ డు రూ ప క ము గ నిచ్చిన చాలునని గత మార్చిలో నమ్మపరిహార సంఘముగ నిశ్చయించుటచే ఇట్లు జర్మను ప్రభుత్వమువారు కలంబిరి. అప్పుడు జర్మనులు వెనుకబడినీరి. ఈ విషయము అంత ముఖ్యమైనది గాదు. అట్టి సందర్భములజేసి ఇతర వివరీకరముగనట్టియు దా రుజువుగనట్టి చర్యనుకొనకరాదను ఉద్దేశ్యముతో బ్రాడ్బెరీ గారు తమ ఓటును జర్మనులు తప్పుజేయలేదని ఇచ్చిరి.

తురుష్కుల ఉత్సాహము

తామొక సంధిపత్రికను తయారుజేయుట

కొన్నివిషయములలో అంగీకారమును తెలుపుట

లండన్, జనవరి 9:— రాత్రి 11-30 టైముస్ పత్రికా విలేజ్లో కాక్ స్టాంటిన్ పిలువండి ఇటు తెలియజేయుచున్నాడు లాసేనుసభాపతితము అంగీకారముకి ఉత్సాహమును కలుగ జేసెడి. నేనునల్లు ఎంబ్లికంగీకార మగుటలు మనుజులవిషయములో బ్రిటిషువారు తురుష్కులకు కరుపాము మొనర్చెద రని నమ్ముచున్నాడు. అయినప్పటికిని యధ్యక్షాహము జరుగుచునే యున్నది.

క్రాత్రిక ఆక్రమించుకొన్న ప్రదేశములందు యధ్యక్షు జేయుటకు 50000 మంది పిలిపించిరి.

మిత్రమండలికి అందిచ్చుటకు తురుష్కులు తమ సంతకములను తయారుజేయుచున్నారు. జలసంఘముగూర్చి సౌకర్యములు జూపబడినవి. యధ్యక్షులు పోవుటకు అంగీకరించిరి. తురుష్కుల తరఫున యధ్యక్షులను గూర్చి గూడ కరుపాములను నూచించిరి. కాక్ స్టాంటిన్ పిలువలో రాజకీయాధికారము లేకుండ గ్రీకుజేవాలను ముందుకు తురుష్కులకు అభ్యంతరములేదు. ముసోలే ఆసుల నైద్రతగాయివా విషయము, దీనిలో చాల గొప్పభాగమును తురుష్కులు తమ కీడువలెనని గోరుచున్నారు. దీనికి ప్రత్యుపకారముగ నమురు విషయములో అత్యంత సౌభర్యమును కలుగజేసెన మరీ. మిత్ర మండలివైరుసంధిమరతులు తురుష్కులకు అందిచ్చినట్లుకానీ తురుష్కులు తమమరతులను మిత్రమండలి కందజేసెదరు. అని లాసేనుసభాపతి దెలుపిమొయుట విలేజ్లో తెలియచున్నాడు.

తనూపణ విషయములో మిత్రమండలి ఏర్పాటులకు తురుష్కులు సమ్మతిని జూపినయ్యు, ముసల్మానేతరులు నిర్బంధ సైనికత్వమును ఆవలించుటకు మిత్రమండలి తమ ఆక్షేపణను వదలుకొనిరి. 10 లేదని ఏదో పరిష్కారము కుదురునయ్యు లాసేనుసభాపతి టైముస్ పత్రికా విలేజ్లో తెలియజేసెను.

సాంఘికవాదల వైఖరి

పార్లమెంట్, జనవరి 9:— ప్రెంచి కార్మికులు, మర్చెట్ కాచికాగారిలో ఎస్సెనులో ప్రవేశించిరి. ప్రెంచివారు యా రకు ఆక్రమించుకొన్న బయలుదేరు పరిస్థితులనుగూర్చి చేయ కలసిన కర్తవ్యం బెదియో యోచించుటకు ఇచ్చోటనున్న జర్మను, రషియను కమ్యూనిస్టులలో మాట్లాడుచున్నారు. క్యాచికా గురువారమునాడు జేయుటకై ప్రెంచి, బెల్జియను అధికారులు ప్రయత్నించుచున్నారు. అని ల్యూమర్టిట్ కలి జర్నలుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

ప్రెంచివారు సెల్టార్డులో ప్రవేశించుట

కోలాను, జనవరి 9:— ప్రెంచి సహాయక సైన్యములు డెన్మార్డు ప్రదేశములో ప్రవేశించిరి. పాతకాలలు, ప్రభుత్వ భవనములు, కళటములుండుకాలలు ప్రెంచివారి స్వాధీనమైనవి ఇందులో బసజేసిరి. బ్రిటిషుసేనలే పోలీసునిధులను మామూలుగ జేయుచున్నారు. ఏవిధమైన తిరుగుబాటు లేకుండ కాపాడుచు న్నారు. ప్రాంతీకులలోను మరల ప్రెంచివారు ఆక్రమించు కొనెదకేమా యని జర్మనులు భయపడుచున్నారు. ఇవట ప్రధానస్థానమున పరిశీలన కార్యాలయ మేర్పరపబడినది.

ప్రెంచి సైన్యములు విస్తారముగ యావప్రదేశమునకు పోవు చున్నవనియు, పెద్ద ఫిరంగులు మున్నగువి న్యూస్ ప్రాంతములనుండి చేరుచున్నవనియు జర్మనులు బెర్లిన్ నుండి 9 వ తేదీ తెలియజేయుచున్నారు.

ప్రెంచివారు ఎస్సెను గురువార మునయమున ఆక్రమించుకొనెనని బెర్లిన్ వార్తలు వార్తాపత్రికలకు తెలియజేయుచున్నవి.

మరొక సేనలు వచ్చుచున్నవనియు ప్రెంచి స్వాధీనము లోనున్న ప్రదేశములను ఇనుపదారులను ఈ సేనలు ఆక్రమించుకొనెను. అని మేయిస్ కంటివార్త తెలుపుచున్నది.

హామిని బడయుటకు తావలంబించదలచుకొన్న కర్దతులను తెలియజేసెదమని ప్రెంచిరాయబారి తెలియజేసెను.

జర్మనులు బుద్ధిపూర్వకముగ నప్తపరిహరముల నీయక యున్నందుకొని ఎగబెట్టుటకు తలచిరినియు బ్రిటిషు విధానము నలంబించితిమేని ఒక ఎట్టరిపిగాని గూడ మనకు లభించి యుండదని బ్రుస్సెల్స్ లో బెల్జియం ప్రధానమంత్రి తెలియజేసెను.

టుంటుఖామెన్ గారి సమాధి

మాడవగది త్వరలోనే తెరవబడును

ప్రకటన హక్కులు ఒక్క టైముస్ పత్రిక కే ఉండును టుంటుఖామెన్ గారి సమాధిలో కనుగొనబడిన విచిత్ర విషయపరిశోధనము నంతన టైముస్ పత్రికే చాయాపటములను, తత్కథన ప్రజలంబరిసి తెలుపుటకై హక్కును వర్తియించును.

బ్రిటిషుమంత్రివర్గపు సమావేశము

గురువారమునాడు జరుగును. పార్లమెంట్ కు భర్తమగుటను గూర్చి బోర్డర్ గారు తెలియజేసెదరు. ఈ సతన పరిస్థితులను గూర్చి మంత్రివర్గమునా రాలోచించెదరు.

జర్మనుల పట్టరానికోపము

లండన్, జనవరి 9:— యూరప్ లోను, ఇతర ప్రదేశములందును ప్రెంచివారు ప్రవేశించెదమని విని జర్మనులు పట్టరాని కోపముతో మండిపడుచున్నారు. విలేజ్ లోను ప్రతిక్రియను జరుపుటకు ఆలోచించుచున్నారు. ప్రెంచివారికి జర్మనులకు సంధిమరతులప్రకారము నిచ్చు నిర్బంధము లేకుండుటకై చేయ కలసినదానినంతకు జేయవలెనని ఎస్సెను వర్తకసంఘమువారు తిర్యానించుకొనినయ్యు, జర్మను ఉద్యోగులు ప్రెంచి ఇనుప దారులమీద పనిచేయరాదనియు, ప్రాంతుకు ఆధారభూతి ముగ నందు కలకులనగాని మరీతరగ నువులను నిరచాచాచేయ రాదనియు నిర్ణయించునలెనని ప్రిన్సిపు గారి పత్రిక వాకొనుచు న్నదనియు తెలియుచున్నది. 1813 లో ప్రెంచివారు జర్మనీపై దండెత్తినపుడు ఇటులే జేసెననుసంగతి జ్ఞాపకము వచ్చుచున్నది.

బహ్మోడముగు విమానమును జర్మనులు నిర్మించుట రషియను కార్యకర్తలను జర్మనులు 4 బ్రహ్మాండ మగు విమానములను తయారుచేయుచున్నారు.

మారకపు గోల

రాజకీయపరిస్థితులు చాల అస్థిరముగ నుండుటచే మారకము అయోమయముగ నున్నది. పాను 1-కి 50000 మార్కులు ఇయ్యవలసియున్నది. ఇప్పుడు మరల 46000 కు తేలికది.

ప్రెంచి ప్రాంతీకులగూడ కొంచెము చలించినను ఇప్పుడే కొంచెము నిలుకడగ జేయుచున్నది. మొత్తముమీద ప్రపంచ మందంతటను, మారకము గోలగ నున్నయది.

జనవరి 1-న తేదీకి ఇంగ్లాండులో పనిలేని కార్మికుల మొత్తపుసంఖ్య 1484800. 1918 డిసెంబరులో ఉన్నదానికంటె ఇప్పుడు 127000 ఎక్కువగ నున్నది. గత జనవరిలో సంఖ్యకంటె 888000 తక్కువగ నే యున్నది.

వి. సి. ఎస్. యభ్యర్థులకు బంగారీభావన నేర్పుటకు ఈ. జే. థాంప్సన్ గారిని నియమించిరి.

జునీటానియా నౌకను ముంచిన తప్పును జర్మనులు అంగీకరించిరి. ఆయజమానులకు పరిహారము నిచ్చుట కంగీకరించిరి. నేచు నేజుబడిన జర్మను ఆస్తితాలాకు సామ్యముండి ఇచ్చెదమనిరి.

మహారా ఎడారిని మోటారుబండ్లు దాటినవి. తింబక్టు నుండి 2000 మైళ్ళుదూరము 7 తేదీని చేరెను. ఆఖరుపర్యాయము 27 గంటలలో ఎచ్చటను ఆకకనే ప్రయాణము జేసిరి.

భారతవారియరాజువారులు పరిఖాక గారియభ్యుత్తరక్రింద అంగీకారజేసిరి. ఆచ్చోటనుండి లాసేను కేగెదరు. పరిఖాక గారు శాంధిగారిలో పనిచేసినవారిలో ఒకరు.

ఈజిప్టులో అంగ్లసంధికు డను రాబ్బుక గారిని ఎగ్జో డ్రోహులు చంపినందులకు అయిన భార్యకును, కొడుకునకును ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు భార్యకు 700 పానులను, కొడుకునకు 800 పానులను నర్నాకనమునిచ్చుట కంగీకరించిరినియు జనవరి 10 తేదీనుండి కొడుకునకు 23 ఏడ్లప్రాయము వచ్చుచునకు ఈసామ్య నిచ్చెదమనియు తెలియుచున్నది.

నల్ల మందు

జనీవా, జనవరి 9:— మిత్రమండలికిని తురుష్కులకును లాసేనులో జరుగునన్న సంధిమరతులలో నల్లమందు విషయమై ఏమైన ఒకపంపిడికను నిరూపించుటకు తురుష్కు ప్రభుత్వము వారి కిష్టమేనా యని శాశాజాతిసభవారి నల్లమందు సంఘము వారడుగుటకు నిర్ణయించుకొని రని తెలియుచున్నది.

ఇండియాలో 1/3 వంతు మార్కెటు నల్లమందు తయారు చేయబడుచున్నదనియు తక్కిన 2/3 వంతులు పరిషియా, తర్కి నుండి వచ్చుచున్నదనియు శాశాజాతిసభలో నల్లమందు విషయమై చర్చించుచువురు జనీవాలో క్యాంటెలుగారు ఇండియా మానుక తెలియజేసెను.

జర్మనులకు శక్తిలేదు

అభ్యుత్థులగు ఎబర్ట్ గారి ప్రకటనము

బెర్లిన్ జనవరి 9:— అసహాయల మగుమనపై సైనిక బలమును వినియోగించినను శాంతియును విడనాడగూడదని యా ర ప్రజలకు అభ్యుత్థులగు ఎబర్ట్ గారు తెలియజేసిరి. ఈ విధానము సంతకమును మంట గల్పించి మానవగర్వములను నీటద్రోక్కినది. ఇప్పు డెస్సెనో జర్మను ఆరికజీవనము అంతకును ప్రాణాధారమైన యాజ్ఞాను ఆక్రమించుకొనెదమని భయమును కలిగించుచున్నాడు. వీరి మరతులను వెకేర్పుట మరతరము గాదు. శక్తికి మించని మరతుల నన్నిటిని చెల్లించుటకు జర్మనులు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. కాని జర్మనులు సెప్టెంబరు విసకనే ముట్టించబడిరి. ఈ విషయము నంతను ప్రపంచము చూచుచుగాక యనిరి.

19.9 నుండి కార్మిక సభ్యుడుగ నున్న చార్లసు జేమ్సు న్యూమా, కే. సి. గారు స్వర్ణభుక్తి.

ప్రాంతులో విదేశీయులు స్థిరాస్థితిని సంపాదించరాదని వెనుకజేడినుండి అచులులోనికి వచ్చు బిల్లును పార్లమెంటు సభలో చర్చలేకనే మంజూరు చేయబడెననియు సెనేటువారి విషయమును ఆలోచించెద రనియు తెలియుచున్నది. విదేశీయ ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించుచున్నారు. దీనివలన 1882 సంవత్సరమున జేసె కొన్ని ఒకపంపిడిక ప్రకారము నిర్మించి బ్రిటిషు కంపెనీ స్వర్ణములకు భంగము కల్గుచున్నది.

విదేశీయులలో పోటీగ వ్యాపారము జేయుటకు ప్రాంత భగ వడిపోవుటచే ఇబ్బందిగ నున్నది.

విరామంతునకు ఏకముగ జేసె అన్యోన్యముగ ప్రభుత్వ పాలనము జేయుటకు క్రాత్రి విరుద్ధము ఏర్పడినది. ఇదివరలోనున్న కక్ష వారులుగూడ కలిసి దేశాభ్యుదయమునకై పాటు బడెదరు.

ప్రాంతములను మెక్కా లో దిగబెట్టి ఆ బ్రిటిషునాక కాక్ స్టాంటిన్ పిలువ పోవును. ఇతరబ్రిటిషునాకలుగూడ తురుష్కులను ప్రదేశములో కేంద్రీకరణము జేయుబడును.

ప్రెంచి అభ్యుత్థులగు మల్లరెండుగారిని జంపదలచి పోలీసు అధికారిని ప్రెంచివిధ్వంసకారుడు జంపినందులకు 5 సంవత్సరము ద్వీపాంతరకక్ష నిధింపబడినది.

వ జీ రి స్టాన్

ప్రాతపద్ధతినే అవలంబించవలె ననుట

కరీస్తాను పోరాటమున ఆనేకముగ ప్రాణము లర్పింపబడినవి. ధనమా క్షయమైనది. ప్రయోజనము మాత్రము కనిపించదు. అందుచే కరీస్తానుండి సైన్యములను యూర్పి తొలగింపవలయును. ప్రాతపద్ధతిని ఆవలంబింపవలెను. లోకలోకలో మాత్రము సైన్యము లుండవచ్చును. కరిమాద్దులోనే ఆకరరుగు చర్మను తీసికొనవలెను. ఈ ప్రాతపద్ధతినవలంబించుటకు ఆర్థికపరిస్థితులు క్రతికూలముగ నుండుటయే కారణము. మనము వెనుకకు వచ్చితిమా పరాజయమును ఒప్పుకొన్నవార మగుదుము. క్రతివ్త పోవును. కరిమాద్దులోనే సంరక్షణము జేసికొంటిమేని ఎరును మనఃసుతేష్టగ తలంచరు. ఆపాడుము నెదుర్కొనుకై కునకు గలదని టైముస్ పత్రిక నడుపుచున్నది.

గోసంరక్షణ

అప్పారాం పండితుల ప్రచారము

కరాచీ, జనవరి 10:— గోసంరక్షణప్రచారము గలుపు పండిత అప్పారాంగారు యాపురికివచ్చిరి. గోసంరక్షణగూర్చి వీ రుపన్యసించుచు, భారతజీవమున గోసాత్యాసంబుగనే పాలు వెలుగు నెయ్యి సమృద్ధి క్షీణించినదని చెప్పిరి.

ది సైకికల్ రిస్కెస్ సాపైటి పరలోకవిద్య

డిసెంబరు 29 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రిక 4 వ పేజీలోను జనవరి 6 వతేదీ ఆంధ్రపత్రిక 10 వ పేజీలోను ప్రకటింపబడిన ఈ సాపైటి, ఈవిద్యగూరించి ఆంధ్రభావలో ఒకచక్కని పుస్తకము ఉన్నది. దానిపేరు

ఆత్మజ్ఞాన.

ఇది ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయములో దొరకును 0-8-0 దీనిని చదివినచో అన్ని సంగతులు చక్కగ తెలియును.

డా. జగన్నాథస్వామి

ఆంధ్ర పత్రిక

1923-వ సం॥ జనవరి నెల 11-వ తేది

గురువారము

పశుబల విజృంభణము

—:—:—

పశుబల ప్రయోగమునలన, కలహములు తొలగిపోవని గతయూపియను సంగ్రామము తేట పరచినంత చక్కగా మరయొకసంఘటన మేదియు తేటపడజాలదు. సంగ్రామమునం దెందరు మడిసి? ఎందరు వికలాంగులయిరి? ఎంతధనము వ్యయమయ్యెను? ఎన్ని దేశములు ఆకలిబాధచే తిపించుచున్నవి? ఇంతటిభీభత్సము జరిగినను, పోరాటము లంతరించెనా? మహాస్వర్ణలు మాసిపోయెనా? బహుశ్రయోగావశ్యకత తొలగిపోయెనా? లేదని, యూరపువడిసిక్కితులు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. శత్రువుల నొడించినందులకు, ఫలితము శాంతిగుడురు వలయుగద. అందుకుమారుగ వ్యవహారమంతయు కాండలోన దప్పిగది. జర్మనీని దండించుకట్ట, ప్రాన్సు నకును ఇంగ్లండుకును భేదాభిప్రాయము లుద్భవిల్లికవి. ప్రాన్సు జర్మనీని దండించుటకు ప్రత్యేకముగా బూనినది. ఇంగ్లండు తటస్థముగా నున్నది. అమెరికా తనవైస్యములను రైతునుండి తీసివేయుచున్నది. స. ధనియములను చెల్లించుట లో జర్మనీ తప్పునర్పించుట, కెంనుటిదినము రికశేషము కమిటివారు నిర్ణయించిరి. బ్రిటిషుప్రతినిధియగు సర్ జాన్ బ్రాడుబరీగారుమాత్రము ప్రతికూలముగా వోటునిచ్చిరి. జర్మనీ నెటులనయినను దండింపదలచినపుడు, నిర్ణయము వేరొకటిగ నుండునా? నీవుగాకున్న సితృడియైనను తప్పుజేసియుండవలెనని పెద్దపులి మేకతోననికతిగ, జర్మనీ బొగ్గుగనులను స్వాధీనపరచుకొనదలచినపుడు, జర్మనీ తప్పుజేయకయిండునా? జర్మను ప్రతినిధి, లోకము జేయలేదని వాదించెను. బ్రిటిషుప్రతినిధియు అటులనే వాదించెను. కాని, ఫ్రెంచి, బెల్జియము, ఇటలీ ప్రతినిధులు వేరుగ నభిప్రాయపడిరి. (పశేషము కమిటివారి నిర్ణయము జరుగగనే, వైస్యములను పుపుడని డిగ్రీలు సేనానిని పాంకేరుగా రాజ్యపించిరి. అఫ్రికా ఫ్రెంచివలసరాజ్యములనుండి, అపుడే వైస్యములు సహాయమునకు బయలుదేరినవి. వైస్యముల గొంపోయెడి రైళ్లు పెక్కులు కిడిలిపోయినవి. ఫిరంగులు వెంటగొంపోబడినవి. నేటియదయము ఎస్సెరుభాగమును ఫ్రెంచివా రాక్రమించెదరు. బొగ్గుగనులను స్వాధీనపరచుకొని పనిజేయునపుడు, జర్మనుల ధనము రాకుండుటకు, ఫ్రెంచి వారింతటి బండ్ బండ్లు జేయుచున్నారు.

ఫ్రెంచివారిచర్యను, బెల్జియను చుట్రి పూర్తిగ సమర్పించుచున్నాడు. బ్రిటిషువారి యాలోచనలు కొనసాగుచో, జర్మనులనుండి ఒక్క దమ్మిడియైనను వచ్చెడిదిగాదనియు, జర్మనులు నష్టపరిహారములను చెల్లించుటలో బుద్ధిపూర్వకముగా సుస్థి తీసిరనియు, బెల్జియనుచుట్రి ఘోషిస్తున్నారు పలికిరి. బొగ్గును సప్లయిజేయుటలో జర్మనీ అలస్యము జేసినమాట నిజమే యయినను, ఇందుకు సందియముములే కారణ మని, అమెరికాప్రతినిధి బాయిడినుగారు సూచించిరి. అసంభవముగు మరతులను విధించుటచే, ఇట్టి దమ్మిలితము తటస్థించెనని, వీరితలంపు.

యూరపునందు, ప్రివిషముస్థితి జనించె ననుటను సందియములేదు. బ్రిటిషుమంత్రి వర్గము ఈవిషయమును గూర్చి యోచించుటకు నేటి దినము గూనును. బోనార్లాగారు ప్యాసిను సమావేశమేటల భగ్గుమయ్యెనో వివరించెదరు. ఫ్రాంకుఫోర్టును ఫ్రెంచివారు ఆక్రమించెద రేమోనని జర్మనులు భయపడుచున్నారు. జర్మనులు సాత్వికనిరోధము ననలించెద రేమో గాని, బలవన్నిరోధమునకు బూనరని తోచును. కాని, నిరాశ విశేషముగ వ్యాపించుచో, జర్మను కార్మికులెటుల చలపెట్టెదరో యూహించ వీలులేదు. రూరుభాగమును ఫ్రెంచి వారాక్రమించుచో తామేమిచేయవలయునో యని ఫ్రెంచి, జర్మను, రుష్యను సా. ఫిక్వాడు లాలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. సా. ఫిక్వాడులు దేశాభిమానమున కన్నసి, జాత్యభిమానము నెక్కుడుగ పాలించుచున్నారు. కాని, స్వల్పపంఖ్యాకులగు ఫ్రెంచి సాంఫిక్వాడులు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపు దుండుడుకుతనమును నివారించగల చని తోచదు. జర్మనీ అధ్యక్షులగు ఎబర్టుగారు, జర్మను ప్రజలను హెచ్చరించుచు నొక ప్రకటనము గావించిరి. జర్మను ప్రజల ఆర్థికజీవనమును భంగపరుచుటకు ఫ్రెంచివారు బలిమిచే బూనుచున్నను, ప్రజలు మాత్రము శాంతము నహింసవలెననియు, వస్పలీసు సంధిషరతులను చెల్లించుట ఇకమీద నసంభవ మనియు, సందిషరతులను చెల్లించుటకు ఇంతవరకుజర్మనీ శక్తిమంచనలేకుండుటానుపడియుండ శత్రువులువారిపై నిష్కారణముగ విజృంభించుచున్నారనియుఈదమ్మార్గమును యూరపుఖండమును ప్రపంచమంతయు వీక్షింపవలెననియు, ఈ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది.

జర్మనులు ప్రపంచనానుభూతి నాశించుచున్నారని, ఇందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. వశు బలబ్రయోగమే శరణ్యమని తలచెడి ఆధునిక ప్రపంచము నిస్సహాయులకు తోడ్పడునని తలచుట కవకాశములేదు. కాని, యీ ప్రయత్నమునందు ప్రాన్సునకు లాభము కలుగునా, లేక ప్రాన్సుజర్మనీలు రెండును నడుగున బడునాయను నదియే ప్రశ్న. కొంతకాలము క్రిందట, పార్లమెంటుసభలో బోనార్లాగారు జర్మను నష్టపరిహారములను గూర్చి ముచ్చటించియుండిరి. సర్. జాన్ పైమనుగారడిగినప్రశ్నకు జవాబుచెప్పుచుజర్మనులు చెల్లించవలసిన మొత్తము 11,000,000,000 నవరను లని చెప్పిరి. ఈ మొత్తపుసంఖ్యల గాంచిననే భయమగును. ఇంతమొత్తము, ప్రాన్సు బలప్రయోగముచే లాగుకొనగలదా? ఇంతటి మొత్తమును రాబట్టుటయసంభవమని, బోనార్లాగారికి మొదటి నుండియు తెలిసియే యున్నదట. అట్టితరీ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మొదటనే తమ నమ్మకమును గట్టిగ చెలిసి, ఫ్రెంచివారితో సంబంధమును వదలుకొని యుండవలసినది. ఇంతకాలము సందిగ్ధముగ గడపుటచే, వ్యవహారము విషమమయినది. బలప్రయోగమువలన, ప్రాన్సు కొంతధనమును సంపాదించగలిగినను, జర్మనీకిని ప్రాన్సునకును మహాస్పర్ధలు ఇంకను ప్రబలమగు ననుటకు సందియములేదు. ప్రపంచశాంతి కిందువలన మహాపదము గలదని గ్రహింపవచ్చును. పశుబల ప్రయోగము వలన, బలప్రయోగావశ్యకత విస్తరించుచున్నది గాని తగ్గిపోవుటలేదు. గ్రేప్రభువుగా రిటీవల ప్రపంచ శాంతిని గూర్చి ముచ్చటించిరి. యూరపుయద్ధమునకు బూర్వము, యద్ధపరికరము లధికముగనుండు కొలదియు, యద్ధము నివారించబనునను నభిప్రాయము ప్రబలియుండెను. అందుకని, ఒకజాతికన్న మరయొకజాతి నొకలనేమి, విమానములనేమి, ఫిరంగులనేమి, పైనికులనేమి విశేషముగ జేర్చుచు

చేను. ఈవిషయమై ప్రధానదేశములమధ్య పోటీయధికముగ నుండెను. కాని ప్రళయసంగ్రామము జరుగక తప్పదయ్యెను. యద్ధపరికరములను విశేషముగ జేర్చుట వలన యద్ధములో నోడిపోకుండ ఏర్పాటు జేసికొనవచ్చును గాని, యద్ధము తటస్థింపకుండ నాటుక పడుప వీలులేదని, గ్రేప్రభువుగారు చెలిపినవాక్యములం దెంతేని సత్యము గలదు. యద్ధసామగ్రిని చేర్చుకొలదియు, యద్ధముసమీపించుననుట నిశ్చయము. మరియొక విషయమును గూడ గమనింపవచ్చును. ఆధునికయద్ధములలో ఓడిపోయినవారు మాత్రమేగాక, గెలుపొందిన వారుగూడ విశేషబాధలకు లోనగుదురు. గత సంగ్రామమునుండి యూరపు ఇంకను కోల్పోనలేదు. మరల నిట్టియద్ధము తటస్థించునేని, నాగరికము అడుగంటునని గ్రేప్రభువుగారు ఖండితముగ బలుకుచున్నారు. యద్ధము లికమీదజరుగకుండ జేయవలయునని వీరి యుద్ధజేషము. ఇది సాధ్యమగుటలు? నానారాష్ట్రసంఘముపై దృష్టిని నిలుపవలయునని గ్రేప్రభువుగారు కోరుచున్నారు. కాని, ఈసంఘమునలన ఇదివర కెట్టి ప్రయోజనమును గలుగలేదు. ఇకముందును కలుగుననునాశ కవకాశములేదు. ఇప్పుడు గావలసినవి సంఘములు మొవలగు అట్టహాసము గాదు. జాతుల హృదయములందు మార్పుగలుగవలెను. వీరి సుఖ్య సుఖ్యాద్యావము వ్యాపింపవలెను. ఎల్లరును మానవకోటిలో జేరిన వారనుసంగతి వీరి హృదయములలో నాటుకొనవలెను. ఈ సంగతిని గ్రేప్రభువుగారును గుర్తించుచున్నారు. సుఖ్యాద్యావము వ్యాపించుటకు, పశు బలప్రయోగ మెంతమాత్రము సాధనము గాజాలదు. ఆధునిక నాగరికమువలన యూరపు ఖండము వృద్ధి నొందుటకు మారుగ క్షీణించుచున్నదని, ఇటలీకింతకు పూర్వము ప్రధానమంత్రిగనున్న సీనియర్ నిట్టి గారు తమనూతనగ్రంథమున చెలిపినట్లుల; మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. క్రమక్రమముగక్షీణించుటచే, యూరపియనుజాతులీ స్థితిని తిన్నగ పరికింపజాలకున్నవి. ఆర్థికముగ నేమి, బుద్ధి ప్రతిభయందేమి, నైతికముగ నేమి, యూరపులో క్షీణగతి త్వరితముగ గలుగుచున్నట్లు నిట్టి గారికి కనుపించుచున్నది పునరుద్ధారణప్రయత్నములకు బడులు వినాశనప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. యద్ధము ముగిసినను, పైనికుల సంఖ్య యూరపునందు తగ్గుటకు మారుగ హెచ్చుగుచున్నది. శాంతిలేనిది, యూరపునకు పరపతిపుట్టదనియు, చార్లస్టన్సాధనముల సంతరింపజేసినగాని శాంతి గుమరదనియు, చార్లస్టన్సమువలన శాంతిగుడురుట కల్ల యగుటచే న్యాయముపై నాధారపడియే శాంతిని చేకూర్చవలెననియు, యూరపులో మరల యద్ధములు సంభవించెడి సూచనలనేకములు గనుపించుచున్నవనియు, నిట్టి గారు హెచ్చరించుచున్నారు. మంత్రిపదవి నాక్రమించిన, గ్రేప్రభువు, నిట్టి మొదలగు ప్రముఖులీరితిన విలపించుచుండ, పశుబలప్రయోగము వ్యర్థమని వేరుగజెప్పవలయునా? కాని, పశుబలప్రయోగమును చాలించి, వేరొక మార్గమును బూనుటకు యూరపియను జాతు లింతత్వరగా బూనుకొనునా? వైరాగ్యబోధనల నాలకించునా? యూరపుచ వివాశనమెదుర్కొనుచున్నపుడు వేరొక మార్గము ద్రొక్కక వీలులేదు. ఆమార్గమేదియో హిందూదేశము గనుపాటుచున్నది. చార్లస్టన్సరహితమార్గమువలన, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి బడయజూచుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద చార్లస్టన్సరహితమార్గము ప్రవలించి విజయము

గాంచెదవను విశ్వాసము, హిందూదేశమున కేర్పడి యిది. హిందూదేశమునకు గలుగుచున్న విజయము పపంచమును తరింపజేయగలదు. ఇట్టి సంజ్ఞము కొరకు పాశ్చాత్యప్రపంచము పరితపించుచున్నది, ప్రజలు గ్రహింపగలరు. అహింసాధర్మము త్వరలో అన నిజమిది వ్యాపింపజేయుగాక!

చారిత్రా రాకేసు

చారిత్రాలో జరిగినయల్లరులవలననే గాంధీ మహాత్ముడు శాసనోల్లంఘనమును విరమించుట తటస్థించెను. ఈ కేసులో ఇప్పుడు తీర్పు చెప్పబడెను. చారిత్రాలో ప్రజలు జరిపిన దురంతరముల నెవరును సమర్థింపరు. వీనిని నిరాకరణపత్రము వారు నిరసించినంతగ మరియొకరు నిరసించియుండలేదు. కాని ఈ కేసులో నీయబడిన న్యాయాధిపతి తీర్పు అత్యంతకఠినముగ నున్నదని, అస్పృశ్యులకు ప్రెస్సు వార్త జూచినంతనే తెలియగలదు. తీర్పును జూచిన, చారిత్రాసభ్యుల సైక్లరు గారు పాలంటీరులలో నొక్కరినయినను కొట్టినటుల గనుపించును. గుంపును పంపివేయుమని చోకేపారును సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు కోరి రనియు, చోకేపారు లాటెల నుపయోగించె ననియు, ప్రజలపై మొదట వట్టితుపాకులు కాల్చబడె ననియు, పిమ్మట పోలీసు వారు తుపాకుల గాల్చి ఇరువురను చంపిరిననియు, మరికొందరు గాయములు తగిలెననియు, ఆపిమ్మట ప్రజలకు ద్రోహము గలిగి వారు ఘోరకృత్యములకు గడంగి రనియు, తీర్పు దెలుపుచున్నది. ఇందువలన, ప్రజలకు కొంతకొంతకారణము ముందు గలిగింపబడెనని తెలియును. ముద్దయిలు తమ స్టేటుమెంటులో, తమను పలుమార్లు కొట్టిన పిమ్మట తిరుగబడితిమని తెలిపిరి. 228 మంది ముద్దయిలను నెవన్నుకు కమిటుజేసిరి. వీరిలో 172 మందిపై మరణశిక్ష విధింపబడెను. తీర్పులో జెప్పబడిన పరిస్థితులలో ఇంతదారుణశిక్షలను విధించుట భావ్యముగ గనుపించదు. దేశములో ప్రబలింప ప్రశాంతస్థితికి చారిత్రాగాలభా, మినహాయింపుగ పరిణమించెను ఈసంఘటనమునకు చిమ్మట, దేశము కడుప్రశాంతముగనుండెను. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమునకు చిమ్మట, ప్రజలెట్టియుద్దేకమును జూపరయిరి. ఎట్టికోపకారణమున్నను, ఎన్ని బాధలననుభవించినను, అహింసాధర్మమును కాపాడి, అకాలీసిక్కులు విజయము గాంచిరి. చారిత్రా దురంతములవలన దేశమునకు గలిగినకళంకమును, అకాలీలు తమనిగ్రహబలిమిచే మాపివేయగలిగినటులకు సందియములేదు.

పజరిస్తాను దండయాత్ర

పజరిస్తాను దండయాత్ర చాల కాలమునుండియు జరుగుచున్నది. ఇది కేవలము ఆత్మసంరక్షణ కొరకు జరిపెడియుద్ధము గాక, పరిదేశముపై దాడిగ పరిణమించుచున్నది. దీనికోర కెంతయోవ్యయమగుచున్నది. జననష్టము గలుగుచున్నది. జర్మనులు బాంబుల నాకాశవిమానములనుండి ప్రయోగించుచున్నపుడు ఆశ్చర్యము గలిగెను. కొండజాతులతో యుద్ధము సలుపుచున్నపుడు, ఆకాశవిమానములు విరివిగ నుపయోగింపబడుచున్నను ఆశ్చర్యము గలుగుటలేదు. పజరిస్తాను దండయాత్ర యోగిపోయిన, మిలిటరీ ఖర్చు కొంతవరకయినను దగ్గురు. ఇది ఎప్పటికి ముగియునో, చెలిసికొనుట కవకాశములేదు. సరిహద్దుప్రాంతములయొద్ద ఎడతెగని పోరాటము జరుగుచున్నటుల, వార్తలెప్పుడును చేరుచునేయున్నవి. ఇందునుగూర్చి ఫలియగు వివరములను తెలిసికొనుటకు, ప్రజలకు

వీలుగలుగుటలేదు. లండను టైముస్పత్రికకు సైతము, పజరిస్తాను దండయాత్ర విసుపు గలిగించినది. ఇంతవరకును, జననష్టమును ధననష్టమును ఎంతయోగిలినను, శ్రమయంతయు వ్యర్థయ్యెనని, టైముస్పత్రిక విచారించుచున్నది. అందుచే ఇక నయినను దండయాత్రను విరమించి లేచివచ్చుట మంచిదని, ఈపత్రిక ప్రభుత్వమువారికి హితమున గుచున్నది. ఇటుల జేయుటవలన అపజయము సంగీకరించినటులగును. ప్రతిష్ఠకల్లుగలుగును. అయినను, దీనిని లెక్కచెట్టక వెనుకకుమరలి, సరిహద్దును సంరక్షించుకొనుచుండిన చాలునని, టైముస్పత్రిక గోరుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వకోశము వట్టిదయిన ఈ సమయమున ప్రభుత్వమువారు టైముస్పత్రిక దెలిపిన హితము ననుసరించెదరా, లేక ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుటకు వెనుకటి మార్గమునే కొనసాగించెదరా?

కనడాదేశము : భారతీయులు

కనడాదేశమునకు బోయి, శాస్త్రీగారు తిరిగివచ్చి ఎంతకాలమో గాతేదు. వారిప్రయత్నములవలన, గొప్పలాభము కలుగునని కొందరు తలచుచుండిరి. న్యాయుండియాపత్రికకు దెలిసినసమాచారముప్రకారము, ఆసియావాసులు కనడాలో పని సంపాదించుకొనుటకుగాని, భూమిని సంపాదించుటకుగాని వీలులేకుండ నిషేధింపబడిరట. భారతీయులకు ఎన్నికహక్కుల నీయవలయునని శాస్త్రీగారు రుజువుచుండగ, వారికి అసలే నిలువ నిడ లేకుండ కనడావారుచేసిరి. శాస్త్రీగారిపర్యటనమునకు, కనడా అధికారు లిటులజవాబిచ్చిరిగాబోలు! ఆసియావాసులు పని సంపాదించుకొనకుండను, భూమిని సంపాదించుకుండను నిషేధింపవలెనని, బ్రిటీషుకొలంబియా శాసనసభవారు మాత్రమే, కనడా అధికారులను కోరెరట. ఆసియావాసులెవరును తమదేశములోనికి రాకుండజేయవలయుననిగూడ వీరు కోరిరి. కనడా అధికారోగ్రహించెనీ? ఇట్టినిషేధమును కనడా రాజ్యమున కింతకును వర్తింపజేసి, తమతెలివి నంతను వెల్లడిజేసిరి. ఇంకను అధినివేశ రాజ్యములకు రాయబారములు వెడలవలయునా? ఆరాజ్యముల వారిని మరల ప్రార్థింపవలయునా? ఇందువలన లాభమేమియు లేదని చెలుపనక్కరలేదు. భారతీయులు స్వశక్తిపై ననే ఆధారపడి తమ ప్రయోజనమును సాధించుట కర్తవ్యము.

వెబ్బుగారిలో మార్పు

సర్. మాంటాగూ వెబ్బుగారు, ఆర్థికసంఘమున సభ్యులు. వీరు ఆర్థికసంఘానుకూల రిపోర్టులో సంతకము జేసిరి. ఈ రిపోర్టు ప్రకారము, వాణిజ్య సంరక్షణము సాక్షికముగ సంగీకరింపబడెను. కాని, కలకత్తాలో యూరపీయును వర్తక సంఘసభలో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశమునకు రక్షణపద్ధతి పనికిరాదనియు, స్వేచ్ఛావాణిజ్యమే లాభకరమనియు, బలికిరి. ఎంతత్వరలో వీరు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనిరో చూడవచ్చును. ఇట్టి సభ్యుల మధ్య, రీడింగు ప్రభువుగారు గూడ ఆర్థికసంఘ నివేదిక గూర్చి సందిగ్ధముగ ప్రసంగించుట వింతగాదు.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

ఈశాసనసభవారు, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుకు జితనక్కురలేదనియు, అది కారవోద్యోగముగ నుండవలయు ననియు, చట్టముకావించిరి. శాసనసభాధ్యక్షు లిదివరకే తక్కువజాతిము సంగీకరించి పనిజేయుచున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములలోగూడ నీ మార్గ మవలంబించెదరా? ముఖ్యముగ మంత్రుల యుద్యోగములు కారవోద్యోగములుగ జేయ

బడుచో, ప్రభుత్వవ్యయము తగ్గుటకు మార్గ మేర్పడును. సమర్థులగువా రీకడవుల నాక్రమించుటకు వీలు గలుగును.

నేరముల వృద్ధి

బొంబాయిలో నేరములు హెచ్చెను ఇందుకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలుగారు, సమాధానము జెప్పుచు, సహాయనిరాకరణోద్యమము కారణమని చెప్పిరి. పోలీసువారు ఇతర విషయములలో నిమగ్నులై యుండుటచే గూడ నిట్టి స్థితి సంభవించెనట. మద్రాసు రాజధానిలో నేరములసంఖ్య దగ్గెను. ఇందుకుగూడ సహాయనిరాకరణోద్యమము కారణమని సూచించబడినది. పరిస్థితు లేతరున నున్నను నిరాకరణోద్యమమే కారణమగును గాబోలు!

స్థానిక వార్తలు

హైకోర్టు సెషనులు:—హైకోర్టు సెషనులు ఫిబ్రవరి 12-న తేది సోమవారము ప్రారంభమగునని ఈ వార్తలు తెలుపందు ప్రకటించబడినది.

నిషేధపు టుత్తరువు:—మనశ్శాస్త్ర నామరాయ గారిచే వ్రాయబడిన 'మనము కోరుకది ఏమి' అను కరకతము ఈదేశమునకు రాకుండుట్లు గవర్నరు జనరలుగారిచే నిషేధింపబడినది.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:—చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సలరుగారు రెవరెండు విలియంపుడువలస గారిని రెవరెండు ప్రాన్సిను బ్రాన్సినుగారిని సెనెటుసభ్యులుగ నియమించిరి.

దంతచికిత్సవిభాగము-ఉచితముగ గలపబడును:—

పండ్లుకట్టుట మాన్పు గు దంకెడికీక్కు సంబంధించిన విషయములు ఉచితముగ నేర్పబడును. ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొనగోరువారు చెనాబజారుకోడ్డు నెం 247 గృహమునందున్న డాక్టరు హెచ్. వెంకటరావుగారికి వ్రాసికొనవలయును.

సామ్రాజ్య శాసనసభ:—సామ్రాజ్య శాసనసభ యందు చెన్నపురి ప్రతినిధులగు ఎయిర్లీ వార్తనగారు తమ సభ్యత్వమున కిచ్చిన ర జీనామాను గవర్నరుజెనరలుగారు అంగీకరించిరి. ఈ భారీ ధర్మచేయుటకు ఫిబ్రవరి 19-న తేది ఎన్నికలు జరుగును. అధ్యక్షుల నామినేషనులు జనవరి 20-న తేదిలోగ రిజిస్టరు కావలెను.

ఒక సభ:—రెడ్డి వ్రాసుసంఘముల డైరెక్టరు జెనరలుగారు సర్ క్లాకుహిలుగారు డాక్టరు పిటర్సుగారు కుక్వారము 12-న తేది సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ఎగ్జూకుటవండ్ మ్యూజియముద్దయెటరునందు, కాంతిసమయమునందు రెండు శాసనసంఘములు జేయవలసిన పనినికరించి ఉత్పన్నమిందెదరు. నిలిగుడను ప్రభువుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

చెన్నపురి రాజధాని పోస్టుమెనుల సంఘము:—చెన్నపురువారి యాజమాన్యమున ఈనెల 12-న తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు పరమానందరావు చాట్లీయందు బహిరంగ సభ జరుగును. సమిష్టి ఆందోళనము ఈ సంఘములవలన లాభములను గురించి ఎస్. సోమసుందరం పిల్లైగారు పర్యవేక్షించెదరు. రావుసాహెబు సి. కందసామిమొదలిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

శాస్త్రీగారు:—రేవుసాయంకాలమునాక లేహాయిను రైలు అనరుబ్ వి. ఎస్. శ్రీవాస శాస్త్రీగారు "ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని గూర్చి యువస్వస్థితురు సభ కాన్వేనియన్షన్ వారుమాత్రమే అచ్చటకు వెళ్లుటకు యోగ్యులు శాసనసభల ప్రవేశించి స్వగతీపాలనమున శాస్త్రీయ సామంత్యమును ముగ్గుగువానిని సంపాదించవలెనని తలంచువారు మౌలిక సభ కాన్వేనియన్షన్లనుగూడ ఉప వ్యాసానంతరము చర్చ జరుగును.

సన్మానిత పురుషులు

శ్రీ శంకరాచార్యుల వారి స్మృతి మొలకలు

మాంధ్యం జల్లా మేజిస్ట్రేటు శ్రీ శంకరాచార్యుల వారి స్మృతి మొలకలు కోర్కెలు భాగములు ఈ క్రింద ప్రకటితము:— వివిధ యముల గూర్చియు మామతాల్లి పానములను మేమిదివఱకెన్నడును ఎన్నెటను గాని మాతంకటమేను ఇతరులు కొరవడి మా విం చి యున్న వారము గాము. కాని ఏ విధ యముల గూర్చి గాని ధర్మమును బోధించేయమని శిష్యులు మమ్ము కఠినానాలముతో వచ్చియుండినప్పుడు గట్టుకు లావిచయమున కేవలమున్నవో ఆ ప్రత్యేక విషయమునకు స్పృహివాక్యము తెల్లు కర్తవ్యమో దాచక చెప్పవలసియుండును. రాజకీయ, పారిశ్రామిక, ఆర్థిక, సాంఘిక విషయముల కేదిని గూర్చిగాని మానవలతో వెన్నలైన ఆరడు గోరింపుకు, వివాహాకాంక్ష ము మున్నగు సుత విషయములగుర్చి ధర్మవాక్యములను శ్రద్ధించుచుండిన యీ యెహిక విషయములనుబోధించుట మావిధియైయున్నది.

మే మికార్తవ్యమును నెఱవేర్చుటలో బుద్ధుక్తి లేక కత్తి, సంఘము లేక జాతిచారేమనెదరోయనిగాని, యేమిఫలము సంభవించునో యని గాని యోచింపజను. ఇతిపాతమును బూనుటకు నీలు లేకు యధ్యాత్మజను గప్పిపుచ్చుటకు నీలు లేదు. ఉన్న దున్నట్లు చెప్పవలెను ఎల్లప్పుడును సత్యమునే పలకవలెను. ఎచ్చట నన్యాయమున్నను తీవ్రముగ ఖండించవలెను. ప్రభుత్వము, కాంగ్రెసు యింపున ప్రతికూలవాదము లేప్పు త్రోవనుబడిన, నిరువురను ఉచిరితిని ఖండించవలసియుండును. మే మిట్లెల్లప్పుడును జరిపితిమి; మాయావన్యాసములం దీవిషయమును గుప్తముగ చెల్పితిమి.

సన్మానిత అదర్శములు

సన్మాన ఆశ్రమమును పుష్కరిత సమయమున సన్మానితులు తల్లిదండ్రులను, భార్య బిడ్డలను, భూమి ధనము ఈ ప్రభుత్వములు, కేకీయమహాసభ, ప్రపంచవంతటిని త్యజింపవలయును. ఈశ్వరుని యాజ్ఞకు సర్వదా కట్టుబడియుండవలెను. సన్మసింపుడని మమ్మెక్కడును నిర్వచింపలేదు. సన్మాన ఆశ్రమని యమముల కాత్యక్తి మెడిగియు మనఃపూర్వకముగ సంతకాలమునుండియో ఆపేక్షించుచు తుడకు యాకామయ కస్త్రిములను ఖరించుట కధికారమును పొందితిమి. ఇంతేకాదు క్రితకే పురైసాద్దురు శ్రీరంగరాచార్యులు తమయంతరము వారి పితము గర్హింపుమని మమ్ములను కోరిరి. ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమునందును, అనుభవమునందును మేమియున్న కడవికన్నలమైనను మాయావన్యాసిని వినియోగించి కన్యనిపురము లాలించింపక మాప్రధాన కర్తవ్యమును ధర్మోపదేశమును నిర్వర్తించుటకు సర్వదా యత్నించుచుంటిమి. ఇది నెగించుకొనవలసివాళ్ళు కాదు. అనుభవంపడు సర్వకళాకారు. నెఱవేర్చవలసిన విధి యైయున్నది. ఈ విధియైన మేము తప్పక నెఱవేర్చవలసి యున్నది.

ఇట్లు ధర్మోపదేశమును గావించుటలో మేము దొర తనమువారి యొక్కయు ప్రజలయొక్కయు లేక ఉభయాల యొక్కయు ఆగ్రహమునకు పాత్రులమై వారిచేదండింపడిన సంకసింది యూరకుండుటయే మాకర్తవ్యము.

మేజిస్ట్రేటుగారు మామత్రవర్తనకు రు.6000ల సెన్యాటిటి యిచ్చవలసినదని కోరిరి. సన్మానిని కొంతనమవారు డబ్బు యిచ్చుటయేహాస్యాస్పదము. ఇదిగాక మా ఆశ్రమమునుగూర్చియు మా పద విని గూర్చి యునింకోక సారి దృఢముగా తెలుపవలసియున్నది. ఈ ఆశ్రమమును, పదవిని ధనమున కానపడి విడువజాలము. మాధర్మమునకు త్యజింపముగ మేము ప్రకర్తించలేదు. మేమెవ్వరికిగాని భయపడవలసిన యవసరముగాని ఒడంబడిక చేసికొనవలసిన యవసరముగాని లేదని దైవమునుండట చెప్పవలయు. ధర్మోపదేశమును విడనాడజాలము. దాచక సత్యమును కల్పింపటయు, ధర్మమును ప్రచారము గావించుటయు నేరముగా నెంచబడినయెడల మే మిరేరము గావించితిమి. ఇట్లు గావించినందులకు సంకించుచున్నాము. మాకు శక్తియున్నంత కాలమును ధర్మోపదేశధర్మమును నిర్వర్తించుట మానుటకు మాకు తగినంత కారణము కనబడదు. ఇతరులెన్నైనను ధర్మోపదేశకర్తవ్యమును ఇష్టపడి పూనుకొనినయెడల మేజిస్ట్రేటు యాజ్ఞ ననుసరించి యీ కార్యమును విడనాడవచ్చును. కానిమానిషయమున ధర్మోపదేశముతప్ప నేరధర్మములేదు. ఇంకోక కార్యములేదు. ఇష్టమా-అయిష్టమా అను ప్రశ్నకవ కాళములేదు. మాయావన్యాసి మేమిధర్మమును విడనాడ జాలము. మేమై నీ ధర్మమును విధించినమాగురు వాజ్ఞ యిచ్చినను విడనాడుటకు నీలులేదు. ఇదియూరపునందు మధ్యయుగములనాటివలెదీర్చి కనబడక

చూను. థామస్ థెక్కెల్ యామతావేళు మూలముకనే ప్రాణములను గోల్పోయెను. మేమిచ్చట కాత్మసంరక్షకార్థమై రాలేదు. మాంధ్యని నిర్వర్తించుకొనుటకే వచ్చితిమి. ఏ కారణమున నైనను మాంధ్యని తప్పజాలము.

క్రొత్త బైబిలు

“అంతిమది సురవిహించు. ఇకముందక్రమము జనుగడ” నువాదానము సమంజసమైందే. కానిక్యామమును జరుపుటకు ముందే అంతిమదిమరచిపొమ్మనుట యెవ్వరిని సత్యుతము కాదు. ధర్మవిద్యదైవతానగములు (124వ. 125వ. 144, 108 నీ పి. నీ మున్నగు) అవలంబి నుండట నిరంకుశాధికారుల రాతిగుండె మామృతమొకలేదని తెలియజేయుటయే కాక దైవతాలోని “సత్యము సరయును - కత్తమును విక్రమింపదు” అను యేసుక్రీస్తు బోధనచరమును తీసి వేసి దొంగతనము వారు బానిసావమాన “సత్యముపల్కుము న త్యజునన్ను” (ఏ రోయొక నెక్షను క్రింద) అను యేసుక్రీస్తు బోధనవచనమును బద్ధుని జేయునను వాక్యమునుంచి మనలు సందేహము ఈ క్రొత్త బైబిలును కొనాకహింపుచుని యుటకు దొంగతనమువారి భావ మైనట్లు తెలియజేయుచున్నది. ఈ క్రొత్త బైబిలు యాజ్ఞకు లొంగుట మన కెంత మాత్రమును సాధ్యముకాదు.

మమ్ము మాటాడకుండజేయుటకు మామూర్తములు మాత్రము గలవు. (1) ప్రభుత్వము సర్వరాధ్యక్షాధికారియై యుండటం, ఇట్టివి మాఫాదన కవకాశముండదు. (2) ప్రజలు మానుటలో సమ్మతించుట (3) ఉపదేశము చేయటం మామై ప్రజాసంఘ, నిర్వహణ, ద్వైపాంతరవాసము, రోగము, ఉన్మాదము, మృత్యువు ఏదైనను తెచ్చివెట్టుట. 2 వ ది అసంభవము. ప్రజలు మా యవదేశమును కోరిక మానదు.

(బొంబయి క్రానికల్ నుండి).

బంబైయు లచ్చయ్యగారి కాలండరు:—ఇది సామాన్యమగు చిన్న తెలుగు కాలండరు 12 నెలలకు 12 పుటలు గలవు. వంబైయు లచ్చయ్యగారు, బుక్స్-స్టోర్, రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

హరికేళ వ్యాసగారు, పరలోపాతులైరి.
తిరువెండ్రము, జనవరి 10:—కొలదికోజులనుండి సరముల దొర్బల్యరొగముచే చాల బాధపడుచుండి అసిస్టెంటు ఇంజనీరు హరికేళ వ్యాసగారు నేటియడయము పరలోక గతులైరి.

ప్రతిపంట్:—డిసంబరు నెల 20 తేదీకి రాజధానియందలి యంత్రాలయములందు నాలుగువందల పానుల తూకముగల 249714 బేలులుభక్తు అయినట్లులేతెను. 1921-22 సంవత్సరము రాజధానిలో 247000 బేలులు ప్రతి పండిది. అంచనావేయబడినది. 170497 బేలులప్రతి ఈ గావ్యమునుండి ఇతర ప్రదేశములకు పంపబడిన. (ప్రచురణసంఘము).

కాలమానము:—జనవరి 10 వ తేదీతో అంతమొందిన వారమున సర్కారులలోని తంజావూరులోను కొంచెముగ వర్షములు కురిసెను. గుంటూరు, బెళ్ళారి, ఆనంతపురము, నెల్లూరు, మధుర, తిరిసల్వేలయందు మాత్రము మెట్టవైరులు నాలుట ముగిసినది. కర్నూలు బెళ్ళారి జిల్లాలో పంటలు బాగుగవృద్ధి జెందుటలేదు. రాష్ట్రమునం దంతటను నీటిపారుదల సౌకర్యములు కృత్రికముగ నున్నవి. బెళ్ళారిలో తప్ప యితర జిల్లాలలో కురులు మేలి బాగుగ బొయకుచున్నది. ఆనందవార్షముల తెలుజతగ్గునూచనలు కనబడుచున్నవి. బెళ్ళారిజిల్లాయందు మాత్రము పరిస్థితులు ఎంతమాత్రము కృత్రికముగ లేవు. (ప్రచురణసంఘము)

ఇటలీకి స్వామిపార్వతులు:—ఇటలీకి వెళ్లవలచుకొనిన వారు ఇటాలియను కాన్సులుగద్ది పానుపార్వతులు పుచ్చుకొనలే ను. సాధారణముగ పార్వతుపార్వతులు పుచ్చుకొనదలచువారు ప్యూముగ కాన్సులుగారిని సంబర్ధించవలెను. చెన్నపురి, బెంగాలు, ఆసాము, బిహార్, బిరిసా, మధ్య రాష్ట్రములు, సుయత్త రాష్ట్రములు, డిల్లీ, పంజాబు, కాష్మీరు, నేపాలు బాస్తవ్యులు కలకత్తాయందున్న ఇటాలియను కాన్సులుగద్దనుండియు బర్మా బాస్తవ్యులరంగుననుండిలి కాన్సులుగద్దనుండియు, బొంబయి బరోడ, జనానము, విరారు, హైదరాబాదు, వైసూరు బాస్తవ్యులు బొంబయియందలి కాన్సులుగద్దనుండియు, సింధు బెల్గాంజీనానము లయందలి బాస్తవ్యులు కరాచియందలి కాన్సులుగద్దనుండియు పానుపార్వతులు పొందవచ్చును. ఇటాలియను కాన్సులుగద్దనుండి పానుపార్వతులు పొందుటకు రూ. 7/18- చార్జి చెల్లించవలెను (ప్రచురణసంఘము).

వైస్రాయి కార్యనిర్వాహకవర్గసభ
10వ తేదీని వైస్రాయి కార్యనిర్వాహకవర్గసభ జరిగెను.
అగ్నిప్రమాదము:—గిమ్మలో గవర్నమెంటు కచేరీలో చాలభాగము వెట్టబడిన సెంట్రల్ హోటల్ 10 వ తేదీని పంజరావతీతి యర్జయ్యెను. వైభాగముమాత్రమే కాలిపోయెను. గ్రాన్ ఫామ్స్ కాళ్ళకు సంబంధించిన రికార్డులు కాలిపోయెను. ఫెర్ బ్రిగేడ్ వారు నిగ్గును చాల క్రమపడి ఆర్పివైచిరి. అగ్ని ప్రమాదమునకు కారణము తెలియదు. భవనము పూర్తిగా ఇమ్మూర్ చేయబడినది.

వివాదకరమగు మరణము:—విలాసపురముందలి “కాస్మీ” బాగ్గుని మేనేజరు ద్వారానే గారు కేటలాడునందర్భమున దుర్మరణము సంభవించిరి.

స్వరాజ్యప్రదర్శనము
ది. బి. విజయరాఘవాచారిగారి పర్యటనము
తిరువెండ్రము జనవరి 8:—ది. బి. టి. విజయరాఘవాచారిగారు నేటిదినము తిరువనంతపురమునకు వచ్చిరి. కమిషనరుగారిని దివానుగారును ప్రదర్శనసంఘసభ్యులును సుంద్రతించి పదిదర్శన విషయము ఏర్పాటులు చేయుదురు.

ఏలూరు హిందూయశజన సంఘముయొక్క పనులెనిమిదవ సంవత్సరోత్సవము శ్రీ ఉయ్యూరు జమీందారువారి ఆధ్వర్యకేంద్రం ఈ నెలలో జ-పడుట నని ఒకరు తెలియజేయుచున్నారు.

సికింద్రాబాదులో 7-వ తేదీని సాయంకాలము 4 XcII మొదలు 6 XcII వఱకు లాల్ నాడిలో, ఉన్నానియా యూనివర్సిటీ ప్రాధానమగరగు బ్రి రావిప్రొజె నుబ్బరాయకవిగారి యాధిపత్యమున రోమా కేటలాస్సాయి గుప్తగారు జయప్రదముగా ఆస్థావధానము నొసరించిరి. అధిధానిగారికి ౧౦౬ రూప్యములను ఒక బంగారుడియమును సన్మానముగా నొంగి గౌరవించిరి. ఆవధానము పిదప అగ్రాసనాధిపతిగారిని కవిగారిని ఊరేగింపుతో వారివారి స్థలములకు చేర్చిరి.

సరస్వతీసంఘము, చెన్నపురి
(1908-వ సం॥ స్థాపించబడినది.)

సంక్రాంతి మహోత్సవ వసూలు విజ్ఞాపనము

సోదర సోదరీనలు!—తేదీ 15 సంవత్సరములుగా చెన్నపురియందు యీసంఘపు సేవాకృతులు మిల్లెలకుదిరితమేగచా! (1) రెండు బాలికాపాఠశాలలద్వారా హిందూబాలికలకు మతధర్మమును బోధించుట. (2) ధర్మోపదేశముల ద్వారా ప్రతిదినము చుండలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులకు ధర్మముగవికి తప్పచేయుట (3) దీనాశ్రమము ద్వారా దిక్కులేనివారి కనుగుణముగా సుఖపు కత్తికొలది నుకరము చేయుట (4) చేతి రాట్నమువై నూలుగడకుట నేర్పుట.

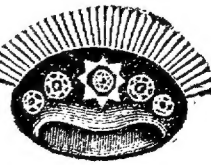
బంధుమిత్రాదులతో నానందభరితులగు నుండుసంకాంతిమహోత్సవకాలమున మిమ్ము సమీపించు మాసంఘ నియతుల కద్ద తాము తమకే క్రికొలది ద్రవ్యసహాయము చేసి యీసంఘము చేగ్రేకొనబడిన నిక్కార్మము జరిపింతురని కోరుచున్నాను. 18వ తేదీ మొదలు వారము రోజులు సంక్రాంతి వసూళ్లు జరుగును.

క. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
సంక్రాంతి పండుగ కనూలు గౌరవ కాంగ్రెస్
29 హిందూర్ గుడిపిడి. చెన్నపురి 5-1-23

పోస్టోగ్రాఫ్ పుంగరములు

ఈ పుంగరములు బంగారమునకు సరిసమానమైన లోహముతో తయారుచేయబడినది. మామటకు బంగారపు పుంగరముకలె పుండును. పుంగరమునకు మధ్యలో పుండు రాయిలో నూచిన యెడల శివుడు, రామకృష్ణాభిషేకము, శృష్ట అవతారము మొదలైనవియును, మహమ్మదీయుల మతములును, గొప్ప కట్టడములు కనబడును. చూచువారలకు బహు ఆశ్చర్యముగా నుండును. ప్రక్కలో ధుండుటకు అందముగా నున్నది.

ధర పుంగరము ఒకటికి రూ 1-0-0.
3 ఉంగరములు ఒకేసారి కొనువారికి పోస్టేజీ ఉచితము.
వి. ఆర్. శివరామకృష్ణ అందు కో,
నెం 3, కైతుంకవాడ్యార్ వీధి, బాల్మీరా, మద్రాసు

చారిచారాహత్య కేసు

172 మందికి ఉరిశిక్ష వేయుట

మొత్తము 2:0 మంది ముద్దాయిలలో ఆర్ధము చనిపోయిరి. దీర్ఘ వ్యాధివలన నొకనిని, ఇద్దరు ఆపూవరులను తుమించిరి. మిగిలినవారికి ఉరిశిక్ష వేసిరి. సాక్ష్యములేనందున 47 గురిని విడిచివేసిరి. ఇద్దరికి చెరి రెండేడ్లు కఠినశిక్ష వేసిరి.

ఈనెల 9 వ తేదీని తీర్పుచెప్పబడెను

కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు స్వరాజ్యపక్షము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ప్రకటనము

జనవరి 20 వ తేదీని బొంబాయిలో ఉపసంఘసభ జరుగును. ఫిబ్రవరి మొదటి వారమున అలహాబాదులో పక్షమువారి మహాసభ జరుగును

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు

కాశీనగరమున చిత్తరంజనదాసు విధానమును దేశబంధుదాసు బామూ భగవాన్దాసు గార్లు మున్నగువారు ప్రాయశఃపాటు - దేశబంధుదాసుగారి సంభాషణము

గురుద్వారముల చట్టము

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు

అకాలీకులను తక్కినవారల కంటెరికిని హిందువులకును గూడ సంక్షిప్త కలుకనటుల గురుద్వారములచట్టమును వ్రాయుట దని పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారిని కోరగా ప్రస్తుతము ఇతరాలలో నున్నట్టియు విచారణలో నున్నట్టియు సిద్ధులైనవారిని వదిలివేసి పది సాక్ష్యపదము వారందరితో ఆలోచించుకొని వ్రాయబోయెను. వారిందరిని కఠినశిక్షగానే అన్ని కక్షములవారిని ఆహ్వానించుచు సభను జరుపవలెను. అట్లుచేసి నచో సమాధానము కుదురు ననుచుకొని కలదని మాలవ్యాగారు తెలిపిరి.

***

నాన్కానాకెయరా గురుద్వారమును

ప్రబంధక సంఘమునకు వశపరుచుట

నాన్కానాకెయరా గురుద్వారము గురుద్వారాశ్రమంధక సంఘమువారికి వశపరుచబడెను. నాన్కానా సాహెబులలో నున్న నామగు గురుద్వారమును గూడ వశపరుచుకొనుటకు అకాలీల క్షత్తరు విచ్చినందున నంగులకొక అకాలీ జట్టు అచటికివెళ్లెను.

***

పాటియాలా నాభాసంస్థానముల ఆధిపతులకు

సమాధానము కలిగించుట

పాటియాలాసంస్థానాధిపతిని నాభాసంస్థానాధిపతికిని ప్రభుత్వము విరోధ మేర్పడినది. అంబలాకట్టానుమెంటు వ్యాపకసంస్థానమున వ్యాపకము ద్విస్తూగారి యెదుటకేసునూడ చేయబడెను. ఇప్పుడా సంస్థానాధిపతుల కిరువరకును సమాధానము కుదుర్చుట కేర్పాటులు జరుగుచుండుటచే యీ నెల 6 తేదీని కేసుచారణయగరెను. ఈ రెండుసంస్థానములకును మూల పురుషుడొక్కడే. ఆతడు కాంపూకాపులు అను పట్టణమును కట్టించెను. అదిరెండుసంస్థానముల సరిహద్దులకు మధ్యగానున్నది. ఆపట్టణమున మహారాజు తిద్దరుకలసి ముచ్చటించెదరి తెలియుచున్నది.

***

ఒకవకిలుపై కేసు

ప్రభుత్వవ్యాధివాదికి లంచమియ్యబోవుట లిఖితపూర్వక ప్రభుత్వవ్యాధివాది యగు లాలా శంకరదాసుగారికి అచట సర్దారీలాలుగ్గా రెను పడియొక వ్యాధివాది లంచమియ్యబోయెనని లాలాగారియద జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసుచేయబడెను.

***

చారిచారాహత్య కేసు

172 మందికి ఉరిశిక్ష వేయుట

తీర్పుసంగ్రహము

చారిచారాకేసులో జనవరి 9 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడెను. వెంకటేశలమిది చారిచారాస్తేషనును చట్టవేసి రైలు కోడ్లమీదనున్న కంకరరైల్వో పోలీసువారిని కొట్టి లొంగ

దీసి పిమ్మట ఆ స్టేషనును తక్కినవారలనుడ కలవలెట్టిది. ఆ స్టేషనులోనున్న 29 మందియూములబోమాడీ చానోలక వెలువరికెరగా కాని గంపువాడు రైల్వోలో కొట్టి చంపివేసిరి. పిమ్మట ఆకేసుపై కేరసవాయిలపాసి తగులబెట్టిరి. స్టేషనులోనున్న వారందరూచారిసామ్రాటు యితరులసామ్రాటునుడబోయి కొనిరి. గోరకులూరుకు వార్త తెలియవడకు అటునుడి పైని కలు రాకుండను చేయుటకు తెలిగ్రాపుతీలకు తెప్పివేసిరి. రైలుస్టేషను నుడబెట్టిరి. ఈ మహామోరము అసహాయోద్ధయ ము యొక్క ఫలితమని తెలియుచున్నది. అని జడ్జి తీర్పు వ్రాసి కాంగ్రెసు యుద్ధయమునుగూర్చియు దానివలన పామరజనులలో కలిగిన దున్నదితమునుగూర్చియు వివరించెను. ఆయుద్ధయమున కలంటిరు దళములవారు చాల తొందరలు కలుగజేసిరి. 1922 జనవరి 31 వ తేదీని మండే గాలో జనహామవాలు సభ తేదీ అచట తీర్పుగా పికెటింగు జరపుటకు తీర్మానించిరి. మరునాడుకొత్త గలభా బరిగిది వారిలో కొందరి చారా సమయనస్పెక్టరు కొట్టెను. భవాను జమీరు అను నతనిని యనస్పెక్టరు కొట్టిన మాట నిజమని తెలిసినది. అంతట కలంటిరులు మాల్వీకులవల్ల గాయొద్దకు వెళ్లి సులపకనడిగిరి. మాల్వీగారు ఆసహాయవాదుల కచటనాయకుడు చాలకలుకుబడిగల జమీందారుడు. మాలా నాగారు వారికి కలహాను వ్రాసియిచ్చెనని సాక్ష్యమువలన తెలిసెను. ఆపుత్తెనును కోర్టులోమాపించలేదు. అందులో మాలా నాగారు చేసినమాచరల ప్రకారము కలంటిరులు జరిచేయుట కలననే యిట్టచూడవారును జరిగినదని ఫిర్యాదీలు వాదించిరి. దుమ్రాజియారారుడు ఆసహాయవాదుల కను కూలుడ గుట కలనను ఆపట్టణము పోలీసు స్టేషనుకు దూరముగా నండుకులన చాలకుండి కలంటిరుల నచట కేర్పాటుకు వారేర్పాటు చేసిరి. ఫిబ్రవరి 6-వ తేదీని గొప్పసభ జరిగెను. నాయకు లుపర్యవేందిరి. మీరు వెనడిచునూడదని వారి నాయకుడు నాజరాల్లిగారు వారిచే ప్రమాణము చేయించెను. పిమ్మట అచట చేరిన జనులందరును జండాను కట్టుకొని కేలు చేయచు పోలీసుస్టేషనుకుంకుడవెరి. వారు స్టేషనును కేరగానే సమయిస్పెక్టరు గార్లు పోలీసులు చాకిదారులు మున్నగు వారందరును వారికి కనబడిరి. ఆపుడే ఆ గంపును పోలీసులు నిరోధించి యున్నచో యీ దారులును జరిగి యుండక పోవును; గాని అట్లు జరుగలేదు. ఆపుడు స్టేషనులో నున్న సర్దారు వారిచరణ గారు వారియొద్దకు పోయి సంభాషించిచ్చి వారు మండేరాలా పికెటింగు చేయుట కవటికి పోవుచున్నారు. ఇరట కలంటిరులగార వారిని పోనిచ్చుట మంచిదని సమయిస్పెక్టరుతో తెలిపెను. కలుయిస్పెక్టరు గుడ నందల కంగికరించుటవలననే యిట్టి మహాదా కణము జరిగెను. కొంతమంది నాయకులతో వారు ముందుకు వెళ్లిరి. ఆసహాయవాదులలో నొకరిని మీరేల కొట్టితరిగి కలుయిస్పెక్టరును వారి నాయకుడిగిరి. అందు కలంటిరుగారు, ఫింకెను పుచ్చుకొనుచున్న ప్రభుత్వోద్యోగి, మీరు త్వరగాయిటనుండి వెడలి పొండని సమయిస్పెక్టరు మెల్లమెల్లగా మాటలాడుటచే నెడను మీకింపం యని తలచి అగుంపువారెని కరినాసింపసాగిరి. వారి త్వరగా చంపివేయుమని కలుయిస్పెక్టరు చాకిరరుతో చెప్పెను. చాకి దారు కరతో వారిని గంపెను. చాకిదారుడు కలంటిరులను

కొట్టుచున్నాడని చాలమంది అరచిరి. అంతట వారి నాయకుడు బిగ్గులపూదెను. అంతట వారందరును వెనుకకు మరలి పోలీసులపై గంపలకొని కంకరరైల్వోను విసరసాగిరి. అంతట కలుయిస్పెక్టరు తుపాకులను గాలిలో కాల్చుచు తెలివి తక్కువగా నాజ్జాపించెను. గాల్గిగారి మహిమవలన పోలీసులగుండు నిరుపయోగ మయ్యెనని వారిలో కలుపురు కేలువేసిరి. అంతటవారు మరలితెగిరుగా గుండ్లువిసరిరి. అంతట పోలీసులువారిపై గుండ్లు కదలిరి. ప్రజలలో యద్దరుచరిపోయిరి. మరికొందరికి గాయములు తగిలెను. అంతటితో ప్రజలకు పిచ్చి అవేశము కచ్చిగిది. వారు విపరీతముగా రాళ్లు విసరిరి. పోలీసులు నిలకడలేక స్టేషనులో దూరవలసివచ్చినది. ఒక కనిస్టేబులు చామంది ఎమికిదారులను తప్పించుకొని పారిపోయిరి. అంతట గంపు వారు పోలీసులను చంపివేయును యింద్రును పోయికొనిరి కలుయిస్పెక్టరు భార్యను పాడుకనిస్తేలు భార్యనుమాత్రము పోనిచ్చిరి. తక్కిన వారిందరిని చంపివేసిరి. చారాబజారు నుండి కిరసనాయిలు తెచ్చి యింటిమీదపాసి దానిని తగులబెట్టిరి. గోరకులూరునుండి సహాయ సేనను కంపవలెనని ఆ కుడయమున కలుయిస్పెక్టరు తెలిగ్రామును వ్రాసెనుగాని చాలవాలస్యముగా కంపెను. ఆతొం తివార్లను బట్టి నాటిరైల్వే తొలియూనుముకే జిల్లామేజిస్ట్రేటును పోలీసులును స్టేషనులో తెలులలో కరకు పురు నుండి చారాకుచ్చిరి. ఆపుటికి స్టేషను యొకను తగులబడుచునే యుండెను గాన వారి కామంటలు కనబడెను. తగవార వారచటికేగి కేటములను చూచిరి. సర్దారు సారినరణగా రొక చాకిదారుని మాత్రము కాపాడ గలిగెను గాన పికెటు ప్రతికేసు. పిమ్మట దర్యాప్తు ప్రాసంభమెకది. మొదట్లోచాకిదారు పిమ్మట గోరకులూరు జయిలలోను ముద్దాయిలను గుర్తించుటకు మేజిస్ట్రేటుచేరేడుకను జరిపెను. నూర్చి కేరతేదీని మొదటిదికాణ జరిగిది 230 మంది ముద్దాయిలను సెననుకోర్టుకు కదిటి చేసిరి. మొత్తము 280 ఆపూవరులు 2 చెరసాలలో చనిపోయినవారు 6 దీర్ఘ వ్యాధివలన కదలబడినవారు 1 9-1-23 తేదీని కదలబడినవారు 47 చెరి రెండేడ్లు కఠి. శిక్ష వేయబడినవారు 2 శిక్షితు వేయబడినవారు 172 మొత్తము 280

ఫిర్యాదీలసాక్షులలో మూడరకముల వారున్నారు (1) ఆపూవరు లిద్దరు. పికారి, కూరు అనుకేరుగలవారు. (2) పారిపోయిన కనిస్టేలు ఒకడు. చాకిదారులు స్టేషనునాకరులు 52 మంది. (3) జమీందారులు వారిసాకరులు టపాకునోళ్లులు రైల్వే పునోళ్లు గులు పికెండరుకు సాక్ష్యమిచ్చిరి. పోలీసులు వెంకటేశారుల కొట్టిపిమ్మటనే గంపువారు తిరుగబడిరి. ముద్దాయిలను గుర్తించుటలో పాతకగను సాధించుటకు నిర్దోషులను గూడ గుర్తించిరి ముద్దాయిలు వాదించిరి. కొందరు తమ్ము నిష్కారణముగా ముద్దాయిలుగా చేర్చిరి చెప్పిరి. ఇద్దరికి మొట్టమొట్ట నీ గాయములు తగిలినందున వారు పిమ్మట కేమియును చేయలేదుగాన వారికిద్దరికిని చెరి రెండేడ్లు కఠినశిక్షముత్రమే వేయబడెను. ఆపూవరుల నిద్దరిని ప్రభుత్వకు వారు తుమించిరి. వారితోముద్దాయిలసంఖ్య మొత్తము 280 అని జడ్జీ వ్రాసెను.

కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు స్వరాజ్యపక్షము దేశబంధుదాసుగారి పక్షము

జనవరి 20 వ తేదీని బొంబాయిలో సభజరుగును కాసనసభలకు వెళ్లవలెనని కోరు నిరక్షునువారి విధానమును కర్ణయంచుటకు విప్లవపరిచిన ఉపకంఠసభ జనవరి 20 వ తేదీని బొంబాయి నగరమున కమావేశమగును. దేశబంధుదాసు బామూ భగవాన్దాసుగార్లు మున్నగువారు కొద్దిమంది కాశీనగరము కలసి చిత్తరంజనదాసుగారు. ఈ జట్టునువారి మహాసభ అలహాబాదులో ఫిబ్రవరి మొదటివారమున జరుగును. ఆసభలో నీ విధానమును నిమంధనమును ఆమోదింపబడును. ఈ పక్షముతో చేరి ఆసభలో చర్చింకగలవారు ముందుగా ఆపత్తును ఉద్యోగులకు తెలుపవలెనని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటనము చేసిరి.

ప్రొడోయ కూశీల సమ్మె సమ్మెయింకకు జరుగుచున్నది. కలెక్ట్రా కంపెనీలోతమ్మ తక్కిన స్టీరుకులలో కని నాట్టుగా నిలిచిపోయినది. ఒక పోడోయ ఉద్యోగి సమ్మెదారులచే కట్టబడినది.

(కాశీనగరము-జనవరి 9)

కా:— మాశత్రుమువారు కాంగ్రెసు క్రిమినల్ అసంఘం
 యోధ్యునిస్థానమును మాత్రమే ఆంగీకరించెదరు. తీర్మానము
 లనుగూర్చి మేము మాశత్రుమువారుగరితీ వ్యాఖ్యానము చేసే
 విధానమున మార్పునూచించెదము. ఆక్షేపించుటకు అల్పసం
 ఖ్యాతులకధికారము కలదు గాన మేమట్లాక్షేపించెదము. కాం
 గ్రెసుతీర్మానములు కాంగ్రెసువారి కందరికి నవశ్యానుసరణీయ
 ములని నేనంగీకరింపకు. చూపక్షమువారి భావములను ప్రజలకు బో
 థించుటరెప్పు కాంగ్రెసుతీర్మానములకు ప్రతిఘటముగా మేమే
 మిరుమున చేసి నారాధన విషయము కేరలము ఆదర్శకరణబట్టియే
 విర్భూతమవడదగినది. దేశమునందు హెచ్చునంది మాకేఅనుకూలు
 కాంగ్రెసున్నారని మాకుస్పష్టమైనవో దేశీయులు నూచించినపద్ధతి
 నేనుకలబిందెదము. అటుగాక కాంగ్రెసుతీర్మానములనే దేశ
 ప్రజల హెచ్చుమరది ఆహానికొకటై స్పష్టమైనవో అ

ఒక ఐకోపీయనుడు ఇగువురు చీసావారు స్వంధింపబడిరి.
కలకత్తా, జనవరి. 10— కలకత్తా జనరలు పోస్టాఫీసు
కలకత్తా జనరలు పోస్టాఫీసు
చిన్నిచిన్ని కలకత్తా 90,000 రూపాయలు
అగలవి అపహరింపబడెను. ఈ విషయమునందు కేరణ్టులుగా
మూనింపబడి ఒక ఐకోపయోత్సాహియును ఇద్దరు చీసావారు
స్వంధింపబడిరి. సోదాచేయగా, వారయొద్ద 70000 రూ
పాయలనొట్టు శిక్షింపఁ.

సంపాదకుడు - కురుగంటిసీతారామయ్య (ఎం. ఏ.) గారు
ఈ పత్రిక బెజవాడలో ప్రకటింపబడుచున్నది. మొద
టిసంచిక దుండ్రుభిష్య బహుళమున వెలువడినది. శ్రీయుతులు
మంగిళూడి వేంకటేశ్వర్లు, బాద్వర్లు, టి. ఎం. గుటూరి ప్రకాశం,
పప్పు, పార్వతీశం ఎం. ఏ. బి. యస్. సి, పురాణం నూరికాపై
బి. ఏ, పీఠపాటి వెంకటసుబ్బారావుగార్లును సంపాదకుడును
బ్రాసిన విషయము లిందుఁజులవు. చందాదండకర్తయునకు రెండు
రూపాయలు మాత్రమే. పత్రిక పుస్తకము నాకృతిని 24 పేజీలు
గలిగియున్నది. దీనిని కృతకృతతో సంపాదించిమి. (ఆం. ప. గుం.)

ఫోర్టు సెంటుజారిగ జేటు

పోలీసు అకస్మాత్తుగా కాటక్తుచును
అలవాదాడు నందరి 9:— మేముయిల పోలీసు పోలీసు
నందు ఒకపోలీసువాడు అకస్మాత్తుగా కాటక్తుచును. దీని
వ్యక్త త్రిప్పుచుండగా గుండుయెగిరి అతనికి తగిలెను. అతడు పో
లీసుని అప్పుటికి తీసికొని పోయిరి.

పానుగల్లురాజుగారు

అసహాయోద్యమమును దూషించుట

రాజమహేంద్రవరము నందలి గోదావరి సహకారసంఘము వారు ౧౯ వీ, త్యాగరాయశెట్టిగారికి గౌ.పానుగల్లు రాజుగారి కి. గౌ. కా. బి. కె. వి. శెట్టివారియందుగారికి స్వాగతపత్రమును పంపించిరి. ఇందులకు గౌ. పానుగల్లు రాజుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి—

సోదరులారా! బ్రాహ్మణేత రోద్యమనాయకులగు ౧౯ వీ, త్యాగరాయశెట్టిగారికిని నాకును శెట్టివారియందు గారికిని ఉత్సాహంతో స్వాగత తెలియజేయుటకు ఉద్దేశము లేదు. ఈ ప్రాంతములందు అసహాయోద్యమము జీవించుచుండుట నుండుట నుండుట కరమగు విషయము ఉత్తరసర్కారు జిల్లాపానుగల్లు ఉద్దేశస్వభావులు. దురుద్దేశము గలవాడు చెప్పవలయును. అసహాయోద్యమమును ప్రచారము కొంతవరకు విజయముగాంచిరి. గౌ. కార్యదర్శకులగు మీరు అసహాయోద్యమమును అణగారినట్లు గట్టిగ ప్రయత్నించినట్లయితే మిమ్ములను నేను అభినందించుచున్నాను. మీరభ్యుదయమును మీరుచక్కగ నిర్వహించుచున్నారు. ఇందులకు మీరు ప్రశంసాపాత్రులు. అసహాయోద్యమము అంతవెంటదినగాని సంస్కరణములకల్పనపూర్వకముగా ఫలితములకలుగు నట్లు వనిచేయుట అలగు. ఈ సంస్కరణములు విజయము గాంచినగాని స్వరాజ్యమును చేరుకొనలేదు. నూతన సంస్కరణములను పొందజాలము. ఇతరరాష్ట్రములందుకన్న ఈ రాష్ట్రమున సంస్కరణములు విజయకరముగా కొనసాగింపఁబడుచున్నవి. ఇతర రాష్ట్రములందుకన్న ఇచ్చట అసహాయోద్యమము హిందవీయంబుననే ఇంచులకు కారణము. కావున అసహాయోద్యమమును అణచువారుకాద సంస్కరణములను కొనసాగించు వారితోనే ప్రశంసా పాత్రులగుచున్నారు.

మీరు నన్ను ప్రశంసించుచు కొన్ని మాటలను చెప్పియున్నాను. ఈ రాష్ట్రముల విల్లులు మీరు ప్రశంసించుటచే నాకు దైర్ఘ్యము కలుగుచున్నది. ప్రజాపతినిధులగు రాసనభ్యుదయ సహాయంతో ఈ విల్లులను క్షీరలో చిట్టచుగ మార్చునని నమ్ముచున్నాను. మీరు మాకోసిన స్వాగతమును జరల కంక్షము లప్పించుచున్నాను.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

కాకినాడ, 8 వ డిసెంబరు:— నిన్న సాయంత్రము 4-30 గంటలకు కాకినాడ "సేవాగమి" నాటకసంఘము వారు ప్రభుత్వారోహిణి మ-రా-రా-శ్రీ, లక్ష్మీరాజు నువ్వారావు కంతులు వి. ఏ. బి. ఎల్. ప్రాంతీయ కళలు గారి యధ్యక్షత క్రింద జయప్రదమును ఇచ్చిరావారు. 28 మంది. ఈ సంఘములో ప్రస్తుతము 19 గురు సభ్యులుగలరు. ఇంక నాలుగు అభ్యర్థులుగ నున్నారు. వీరిందను నాటక వృత్తిని నలంబించినవారు కారు. ఇచ్చోట నులును జరుపుకొన్న వాసును అయియున్నారు. ఈ నాటక ప్రదర్శనలకు అవాసును విద్యావిషయమై ఖర్చుపెట్టబడుచున్నది. ఈ సంఘమువారు బందరు జాతీయ కళాశాల నిమిత్తము హను మంతరాయనిధికి రూ 100 లు యిచ్చియుండిరి. నాటక కళాభివృద్ధికిని భాషాభివృద్ధికిని, నైతిక ధార్మిక భక్తివికృతిల బ్రోత్సహించుటకును యీ సంఘసభ్యులు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ కట్టణమున నిట్టిది యాయొక్కటియే కాక మఱి నాగైదు కలవు. ఇచ్చియు పదార్థమునకైయేగాని స్వలాభార్థమునకైవు. ఇచ్చియు యొకమై నొక్క సంఘముగ నేర్పడి పనిచేసిన రాగుండునని సామాన్యభి ప్రాయముగ నున్నది. బ్రాహ్మణీ కాశీఖాట్ల నువ్వయ్య కామ్రైగారు నాటక ప్రదర్శనములగుర్చియు నాని లోపములను నాటక గ్రంథకర్తల లోపములను వివరించి చెప్పుచు, ఈ పురమున గల నాటక సమాజముల వారందఱును నొక్క సమాజముగా నేర్పడి యొకను యొకడకపోయినను వీరిలోనుండు ప్రసిద్ధపురుషులు నెలకొక్కసారియొకరికి ఒక్క నాటకముచొప్పున ప్రదర్శించినచో నెక్కు అభివృద్ధులకు కారణమగుననియు, అంద్రనాటకరంగమునకు నూతనజీవిత కళాజేతరులయ్యవనియు, ఇట్టి సంఘభావనలకు ద్రవ్యమువీకేపించి సంపాదించవచ్చుననియు, అట్టిద్రవ్యములకు జేకోవకార మంతయొక జేయవచ్చుననియు నుడివిరి. అభ్యర్థులకు కడపటియ పన్నాగమున నాటక ప్రదర్శనము కి గంటలవల్ల కాలములో నే పూర్తిచేసిన ప్రయోజనముగనం దుననియు, ఒక సావరమైన నాటకరంగధర్మముయిప్పుడు నిర్మింప బడుచున్నది. మిక్కిలి అసభ్యక మైనదనియు అట్టివోట నాటకములు గుర్రున పురుషులుచేరి వేయవచ్చుననియు నుడివిరి.

విమృశించి నేనాసమి, వాడు శ్రీకృష్ణకులభారమున నాటకమును రెండుగంటలకాలములో ప్రదర్శించిరి.

చివ్వలూరు (తెనాలి తాలూక) దేవాదాయములు

మొన్న మొన్ననే మామ్రామదేవాదాయముల విషయము గ్రామస్థులందరచే చేబడిన స్క్రీముజావాలో శ్రీ మదన గోపాలస్వామివారి యాస్థి సర్వస్వము యర్పణల యధీనము చేపట్టిరి. ఇట్లువారు స్వామివారి యాస్థిసంతయు నితరులలో నొకవాని స్వాధీనము చేయవలసినదిగా యుత్తరవిచ్చిరి. విచారణ కాలముచే (ట్రస్టీల విషయములలో వాదిచే మర నుగర పేర్లు కాఖలుచేయబడిన. కొద్ది అనతికాలము అమీనా గారు వేంచేసి యంతకు ముహూ పదిదినముల క్రిందటనే స్వామి వారి యాస్థిసంతయు వాది స్వాధీనము చేసిరి. (ట్రస్టీలను) మించినట్లుగూడ నితరుల దెలియలేదు. రికార్డు కమిషనరాలింకను (గ్రామస్థుల) చేజిక్కిలేదు. వాడికి మైద పంటస్వాధీనము చేసికొనుటకే గాక (ప్రాచీన) ధాన్యమును అమ్ముటకుగాని యర్హులగుగాని యధికారమొందరకు గలవో స్పష్టపడలేదు. ఇట్టిస్థితియు. నియమించుటకయు పేరుమాత్రమే యిచ్చివట్టియు (ట్రస్టీలకంత యధికారముండునో యూహించుటకు. ఇప్పటికి కొంత ధాన్యమును వాది రికించి నిచ్చి రికించుట మత్తానూటల బరచెను. కాని ప్రభుత్వముననే మత్తాకాపాత మన్నట్లు వాది యూరలేని సుయముగ నజాగ్రత్తముల కరువున్న (ట్రస్టీలు) వానిలో జోక్యము గలగజేసికొని తమకు లేని యధికారమును చలామణిచే దలచి కాబోలు మై జెప్పిన ధాన్యమును కొంత యమ్ముయు మరకొంత యర్పణకు గలది. అప్పటికి యమ్ముటకుకూడ యవసరము గానింపను. నిన్న తరుణమును యింకను పది పదిహేలు రోజులున్నదిగా! కాకలయనన్న అసర సుయమునకే చేరమివ్వచ్చును మొదలు వీరికంతెంత యధికార మేరిలి సంక్రమించినదో దెలియలేదు. ఇంతవరకు జమాఖర్చు పుస్తకమైనను దెరువలేదు. రికార్డుజూచి (క్రొత్త సంవత్సరము మొకటనుంచి (జనవరి) ప్రారంభింపవచ్చునని యూహించుచుండిరి. ఇంతలో నింతటి విపరీతములు జరిగెను. యెందులకు జేసినదియు కారణము తెలియదు. వాది యా కాధాన్యమునకు అమ్మున (ట్రస్టీలవద్ద రికించు వారి (ట్రస్టీలు) కరముజేసినట్లు కొరకు. అందులకు వారు నిరాకరించిరి. వారి యుద్దేశ్యమేమో తెలిసికొన జాలకున్నాము. వాదిమాత్రము ధర్మశాస్త్రసాక్షి ము హారాహారిగ బోరాడుచున్నాడు. దీనినిబట్టి వాక్యతలను సందర్భములను యూహించుకొందురుగాక. కాని ప్రజలలో కల తర మెచ్చినది. మూ ఓదినముల నుండియు ప్రజలను (గ్రామ ములో) గురుగులు సాగినది. (ట్రస్టీలు) ప్రజలచే నెన్న కొనుపడలే నని కొందరును, ఇప్పటివారసులు పనికికారని వరికొందరును, మో నమేమిదే లేకుండ ధర్మమును గాపాడవలయుననియు నట్లుబలుచుంది కలుయ్యిప్రాముల పెలిబుచ్చుచున్నారు. ముంజుకార్యక్రమ మెటుల జరుగనున్నదో దెలియదు. విధానము బోధతో ప్రారంభమైనది. యెదెలులైనవాది మనోరథము లీడే 6 గాక యనియూ వెల్లున ప్రార్థించుచున్నాడ.

గ్రామవాసి.

శ్రీబులుసు సాంబమూర్తిగారికి స్వాగత ప్రయత్నములు

పొరులు స్వాగతమియ్య దీర్ఘానించుట (స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ, 9 వ డిసెంబరు:—నిన్న సాయంత్రము 5-20 గంటలకు పురసందిరమున శ్రీలక్ష్మీరాజు నువ్వారావు, యల్లా జోనుల నేంకేశ్వర్లు, మహ్మదుద్ సలార్ షేర్షా సాహెబు, నేటకంటి శ్రీనివాసరావు, పోతుల సత్తిరాజు, వేణుగంటి పాపాయమ్మ, జే. కమలాదాది, భా. చిలకమ్మ, కొల్లేపర వెంకట్రాజు, రావుల భాను సాహెబుగారును మరి కొందరును పొరపాతమునగ నుండుచుండిరి. శ్రీమత బులుసు సాంబమూర్తిగారు శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమునుండి గతనెల 28 వ తేది దిని విశాఖలయొ యాకాంగ్రెసుకు వెల్లి యానెల 11 వ తేది గురువారము సాయంత్రము కలకత్తా మొయిలు బుడిలో యీ పురమునకు దయచేయుచున్నారు. గావున ఆయన తుదితమగు స్వాగత సత్కారములు ఎట్లు జరిపించవలసినది చర్చించబడును. శ్రీయత గణుపూడి కామేశ్వరరావుగారు సభ కన్యత్వముగ నుండుటకు తీర్మానింపబడినది. ఈ క్రింది తీర్మానములు సర్వాంగీకృత మయ్యెను.

1. కాకినాడ పురజనులు శ్రీయత బులుసు సాంబమూర్తిగారు కాకినాడ పురమునకు విచ్చేయు ది 11-1-28 తేది గురువారము సాయంత్రమున వారిని సందర్శించుటకు యీపుర జనులెల్లరు కాకినాడ బెంక రైల్వేస్టేషనుకు వెల్లి ఆయనను తీర్చుకొని పురమందిరమునకు తీసికొనివచ్చి ఆయనకు పురజనుల తరపున స్వాగతపత్రమిచ్చుటకు యీ భవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. స్వాగతక్రమము తయారుచేసి సత్కారకార్యక్రమమును జరిపించుటకు యీ క్రిందివాటికి ఉపసంఘముగా యీ సభవారు యెన్నుకొనుచున్నారు:— 1. వాడేపేముల భాగస్వామి యణగారు వి. ఎల్. సమావేశకర్త 2. మండలి రామన్న గారు కర్తవ్యుడు. 3. ఎ. ఆర్. బొమ్మస్వామి అయ్యగారు ఎం. ఎ. కాలేజి ప్రాధ్యపతి 4. మంకవిల్లి నువ్వారావుగారు రయితు. 5. ము. సలార్ షేర్షా సాహెబుగారు కర్తవ్యుడు. 6. వేదాంత కమలాదేవిగారు 7. పోతుల సత్తిరాజుగారు మూ్య. కాన్సిలరు. 8. చాళి రామసామయ్యగారు, వి. ఎల్. మూ్య. కాన్సిలరు, జరి కొంగర.

3. ది 11-1-28 తేదిని యేకాగమ చేతనైనను స్వాగత పత్ర మిచ్చుటకు బహిరంగసభ జరుపుటకు వీలయేదల ఉప సంఘమువారు వెంటనే మరయొకరోజుకు మార్పుటకు అధికార మియ్యదమొంది.

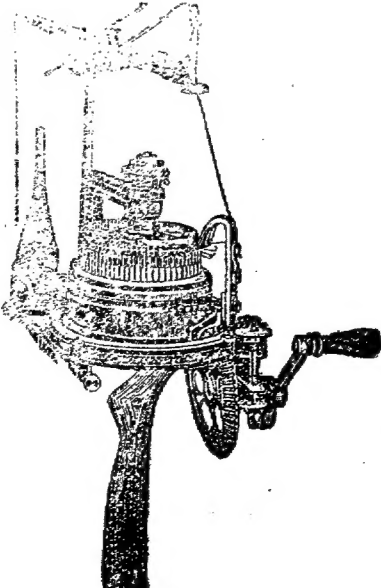
పెర్చెలియంగని ప్రేలుట

కలకత్తా. జనవరి 9:—రాజే గంజయిద్ పెర్చెలియంగ తుని బాగుని ప్రేలి పదిపోయినది. అనేకమంది నాకులైరి. ప్రేలమునకు కారణము తెలియదు. విచారణ జరుగుచున్నది

కొత్త హారి నన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

గృహము, స్వదేశి, కర్తాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరసరసము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారి నన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to:
W. H. Braddy & Co., Ltd.
MADRAS
Telegrams: "BRAD."

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్కవీశ్వరులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహేంద్రవిజయము:—ఇందు మహేంద్రుడు వాచును సహాయమాన బలిచక్రవర్తి జయించిన కథ మనోహరములైన స్వభావవర్ణనములతో నెంతయుఁ జక్కగా వర్ణింపబడినది ఇందలి స్వర్ణవర్ణనము, ఋతువర్ణనము వాచున ఘట్టమున జదివి తీరవలయును. దీనికి విపులముగను మనోజ్ఞముగను వ్రాయఁబడిన పీఠికగూడఁగలదు సాధారణతైండు 0-12-0. కాలిగోరు 1.

2. రామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుత్తమగ్రంథము. ఇందలి కవితలన్నియు కడుగుడు సరసముగను మృదుశ ముగను తెలయుచుండును. అధునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరివచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ తైండు 0-8-0 కాలిగోరు 0-10-0.

3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది పాదకావీ వేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతముగ నాతా శ్యామసుల గ్రంథము శ్రీమద్రామానుజము ననుసరించి మొదటియాలుకాండములందలి కథయు పంతువితము వర్ణించబడినది. శైలి భారాణముగ నున్నది. సాధారణతైండు 0-12-0. కాలిగోరు 1-0-0

4. భద్రాపరిణయము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణావ్యవేశ గ్రంథములు రచించి వన్నెకట్టిన అల్లమరాజు కుబ్రహ్మణ్య కవిగారిచే రచింపబడినది. ఈయన నిరచించిన గ్రంథములకల్ల నిది శోభిణి శ్రీ పీఠికాపురాధిపులును గీర్తిశేషులును నైన శ్రీ గంగాధర రామరాజుభ్రమపు వారిచే గృహింపబడినది. ప్రస్తుతకపులకు శ్రీ మూర్యరాయ బహద్దరువారి యాజ్ఞ నను సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణపండ మల్లయ్య కాన్తులవారిచే వ్రాయఁబడిన మహాభీనియను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ తైండు 1-4-0.

5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞానుసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పండమల్లయ్య కాన్తులవారిచే మూలానుసారముగను మనోభముగను దోగింపబడి డెమ్మివైజానం జక్కగ నాలుగుభాగములుగ ముద్రింపబడిన 1898 పేజీలగుల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ నాలుగు భాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మూత్రమే.

6. ప్రభావతీప్రద్యము:—ఇది పింగళి నూతనాద్యనిచే రచింపబడినది. గ్రంథప్రాశస్త్యము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి తెలపుప్రకారము పూర్వపథుల ననుసరించి పరిశుద్ధముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పండమల్లయ్య కాన్తులవారిచే లఘుటీకవ్రాయించి డెమ్మివైజానం ఖేదరు వెయిటు కాగితములమీదఁ జక్కగ ముద్రింపించి కాలి గోరైండు చేయింపబడినది 1-4-0.

N. B. శ్రీ గ్రంథములన్నియు వాఁగుల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారు విశేష ధనవ్యయమున కుద్దముగ నొప్పిత్తించి తక్కువవెలలకు లభించునట్లేర్పాటుచేయించిరి. కావున నితరులకు భయముల్యమునకు దొరకుచున్నవి. లేవన్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చినకు నిట్టి పరిశుద్ధభక్తులు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి రేపాల భిక్షులు వగైరాలు కొనునారే భరించవలయును. గ్రంథములు కలయునారి క్రొదిరిలాసము:—నానీన గ్రంథములు లభించును.

ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా

JUST OUT!! Gospel of Sri Ramakrishna VOL. II CLOTH Rs. 2-4 JUST OUT!!

It contains a further instalment of 23 conversations with his devotees and disciples. VOL. I BOARD Rs. 2-8

ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన

రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 1-4-0

కర్మయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 0-12-0

భికాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0

స్వామి బ్రహ్మసంకమముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు

ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

అమృతాంజనము చక్కని డబ్బితో వెల 0-10-0లు మాత్రమే

తామర తైలము

మోహిని తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది డబ్బి 1-5 0-6-0 మాత్రమే. క కులములు గల సీసా 1-5 అణాలు 0-12-0మాత్రమే.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

(1-3)

కలరాజ్ పద్ధతులు

మాకలరామందులు అనేక మున్యనిసాలిటివారిచే పొగడబడియున్నవి.

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు

శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెను: 1015-3

మామందులు కలహోట కలరా లేదనియే ఘనమృతము. మేము ఆనేకవేలజనులకు ఇచ్చిచూచి వీనిమహిమను తెలి

కొని యున్నామనుట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిటిడ్లు మొదలు వృద్ధులఱకు అందఱకును, గర్భిణి శ్రీలకు

గూడ వీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నివి మూత్రమును బంధించుట సులభములకు దుర్లభములకు చోటివృత్త.

కర్పూరాద్యరిప్తము 6 బొంబుల సీసా రు 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు రు 1-2-0

నిమోచి సంజీవని మూత్రలు 12 } 0-6-0

గంజివిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారపుక్ విధి మద్రాసు.

హిందీ హాటెలు డిక్టనరీ

తెల రు 1. 2 కొన్నచో రు1-14-0, 3 కొన్నచో రు 2-12-0, 5 కొన్నచో రు 4-8-0 లు.

ఎన్నికొన్నను పోస్టేజీలేదు. ఎక్కువకొన్న చో నాల్గవంతె కమిషను.

పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రి, నెం 10 రు ఆద్యగంజ్, టిట్టికే, మద్రాసు

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుట యందు శేరిన్నిక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకనందు ఎచ్చటికైనను కలాలాభుడు) ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 పనపనాడి, బొంబాయి

బైండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 800 పేజీలు రు 1-10-0 2 భాగము 272 పేజీలు రు 1-0-0 3 భాగము 280 పేజీలు రు 1-0-0 కాశీమజిల్లా. 1 భాగము 488 పే. 1-8-0 (369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము.

మంజువాణి మాద్రాసురకాల, ఏలూరు కృష్ణశిల్ప

మంగలి కత్తులు కప్పుతాళములు. ఆంధ్రసాదరులచే చేయబడినది. (సోత్సహింపుడు. వెంటనే ధరల కట్టలగుట వ్రాయుడు. బి. శంకరేశ్వర్లు అండ్ కో బుల్లర్స్ అండ్ లాక్ షేపర్స్ etc. తెదాపురం (గోదావరిజిల్లా) టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "మండ్రీ" తెదాపురం.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొరకమునకు మోరము నభ్యుపా లేదు. సిరికాలో లేదు లేదు. ఎజుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మోతు విధముల తెగ కొరక మును మోతు. పూటలలో మోస్తును. శ్రీల కనుక వ్యాధులకు మోడ ఇది కాకొకభము. (51) డబ్బి 1 + రు 2-1-1 గంజిర్య పార్కె, రామవరం(గోదావరిజిల్లా.)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజము ఏలూరు పాలకొల్లులో వేసిన గొప్పనాటకశాలలో, శనివారము ది 18-1-23

సా వి త్రి నాటకము ప్రదర్శించెదరు

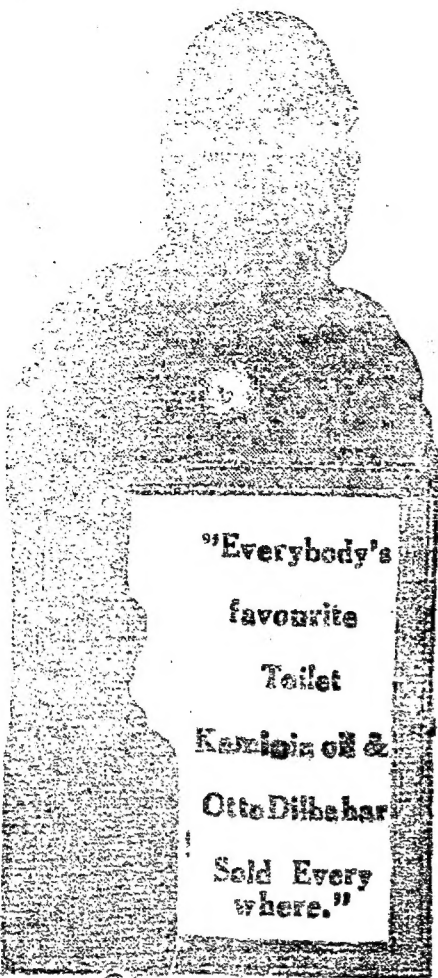
Y. S. Row Manager M. N. Row Zamindar Proprietor

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బి 1-5 0-2-0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోపాటులను చిరుగ్గనుండి రక్తము విగ్రంథకుండును. నోట దగ్ధగ్రంథములేక యుండును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి మదరాసు,

వంటకాలే అందము.
రానిపోకుండు, కాగితం!

వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

కామినీయా నూనెను

కామినీయా నూనెను
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చు పడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

అమ్మ తాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.
అమ్మ తాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల బావును.

రత్న పురుష లేహ్యం

రత్న పురుష లేహ్యం
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

మీ జాతకము

మీ జాతకము
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

రు 500-ల ప్రథమ బహుమానము

రు 500-ల ప్రథమ బహుమానము
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

మోసము గ్రహించవలెను

మోసము గ్రహించవలెను
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!

జాతకరత్నము

జాతకరత్నము
అందముగా వంటకాలే అందము. రానిపోకుండు, కాగితం!